

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 28.—
pol leta 14.—
četrt leta 7.—
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 38.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 38.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnice ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan zvečer izvenredni notranji in zunanji.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne osira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

destavljeno na dom ali če se hodi po pošti:

celo leto naprej K 26-40 | četrt leta 6-80
pol leta 13-20 | na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtilju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 20. marca. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

V Gozdnatih Karpatih, zapadno od Lucka in ob Stohodu uspešna podvzeta v predpolju. Sicer ničesar pomembnega.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Na flemistalski fronti močno stopnjevanje, sicer pa navadnoartiljerijsko delovanje. Trst je bil iznova cilj sovražnih bomb.

JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Severno od Tepelenja ob Vojusi so naši izvidni oddelki uničili neko sovražno četo.

Vzhodno od Ohridskega in Prepsanskega jezera smo zopet zavrnili močne sovražne napade.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 20. marca. (Kor. urad.)
Wolfow urad poroča:
Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

V pokrajini na obeh straneh Somme in Olse, katero prepuščamo sovražniku, da jo zasede, je poteklo več bitk pehotnih in konjeniških oddelkov z izgubami za sovražnika. Pripravljanje v oni pokrajini izbrana bojna polja zahteva iz vojaških ozirov, da storimo vse nerabno, kar bi bilo sovražniku pozneje za njegove operacije ugodno.

V loku pri Ypresu so dvignile naše izvidne čete 12 Angležev iz njih pozicij. Med Lensom in Arrasom je bil artiljerijski boj živahen.

Na levem bregu Mose so namerili Francozi popoldne in po noči silne napade proti pozicijam, ki smo jih bili 18. t. m. zavzeli; povsod smo jih zavrnili.

Ob višini 304 je neka naša stotnija iz lastnega nagiba sunila za umikajočim se sovražnikom ter mu iztrgala nadalnji 200 m širok kos jarka in vjela posadko 25 mož.

Pri podvzetju tih južno od kanala med Renom in Rono, ki smo je izvršili z vso silo, smo vjeli 20 Francozov.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadsna fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

V nekaterih odsekih živahnejše bojno delovanje kakor prejšnje dni. Od pohodov ob Berezini in ob Stohodu so pripeljali naši izvidni oddelki 25 vjetih Rusov.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Boj, ki divja sedaj že 9 dni med Ohridskim in Prepsanskim jezerom, tako na višinah severno od kotline pri Bitolju tudi včeraj ni prinesel Francozom uspehov. Njihove čete so prodirle na široki fronti proti našim pozicijam tako v morski ožini, kakor na severu Bitolja. V našem ognju, na posameznih točkah v bližinskem boju, so se ponesrečili vsi napadi.

Naše in zavezniške čete so se dobro borile. Severno od Dojranskega jezera smo z artiljerijskim ognjem razpršili več angleških stotnij.

Prvi generalni kvartirni mojster p. Ludendorff.

Strujevruski revoluciji.

Danes prihajajo nove vesti o naraščajočih težkočah v ruski revoluciji. Vesti se v posameznostih ne dajo kontrolirati, vendar pa je toliko gotovo, da je odpor, na katerega so namerili načrti provizorične vlade, precej hud in opasen. To izvira že iz besed angleškega ministrskega predsednika, ki priznava, da nevarnost še ni premagana in katerega besede, da mora biti svoboda združena z redom, nam razodevajo resno skrb, ki je začela navdajati srca angleških državljanov.

Proti sedanjim mogočnikom delujeta očitno dve struji: prva je socialistično-republikanska, ki si je postavila mnogo radikalnejše cilje in stremi za tem, da ostane Rusija republika, druga je reakcionarna, ki špekulira na razkol med monarhisti in republikani, ker pa upa, da bo tak razkol povzročil splošno anarhijo in omogočil, da se reakcija zopet etablira kot vzpostaviljica države.

Pod pritiskom radikalnih elementov, s katerih pomočjo je duma omogočila svojo nepriznani hitro zmago, mora provizorična vlada storiti marsikaj, kar bi sicer rada opustila. Sem spada med drugim tudi odpuščanje velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča kot vrhovnega poveljnika. Dokler se nahajata oba oficijelna voditelja ruskega delavstva, Kerenjskij in Tšeidze v provizorični vladi, tako dolgo smejo na krmilu se nahajajoči oblastniki upati, da bodo premagali revolucionarni radikalizem proletarijata.

Opasnejše za nje je tajno rovanje reakcionarnih elementov, katerim je vsako sredstvo dobro. Ti elementi seveda ne morejo javno in naravnost nastopiti, zato podpihujejo anarhistične strasti širokih proletarskih mas in skušajo zlasti tudi v armado zanesti iskre upora. Zgodovina revolucij jih uči, da je dedšč zmagajoče anarhije vedno in edino le reakcija.

Kakor v vsakem socialnem ali političnem gibanju, tako nastaja tudi v ruski revoluciji po uspehih in napredkih prvih dni kritična faza. Morda je ta kriza šele v povojih, morda bo hujša in resnejša, kakor so jo pričakovali petrogradski mogočniki in njihovi prijatelji v ententnih državah — vsekakor pa bo treba mnogo napora in truda, da jo premagajo. Sadije revolucije še ni dozorlo.

LLOYD GEORGE O POLOŽAJU V RUSIJI.

Amsterdam, 20. marca. (Kor. u.) »Allgemeen Handelsblad« javlja iz Londona: Ministrski predsednik Lloyd George je včeraj v poslanski zbornici naznanil, da bo predlagal v četrtki čestitko v obliki posebne adrese na duma. Ministrski predsednik je dalje rekel, da po informacijah, ki so doslej došla, še ni mogoče reči, da je minila vsa nevarnost.

London, 19. marca. (Kor. urad.) Reuter. V zbornici poslancev je izjavil ministrski predsednik Lloyd George: V kolikor je angleška vlada podučena, se je pri ruski revoluciji prelilo malo krvi. Novo vlado podpirajo vsa dežela, armada in mornarica. Zadovoljivo je vedeti, da je nova vlada sestavljena v izrecnem namenu, da s pomnoženim v nemu nadaljuje vojno. (Pohvala.) Angleška vlada je prepričana, da bo ruski narod spoznal, da se da svoboda združiti z redom tudi v časih revolucije in da so svobodni narodi najboljši branitelji svoje lastne časti.

NAČRTI NOVE VLADE.

Lugano, 20. marca. (Kor. urad.) Švicarska korespondenca, ki ima zveze z entento, razširja brzojavko iz Petrograda, v kateri je rečeno: V dumi se je doseglo sporazumenje med ministrskim svetom in odborom za delovanje dume glede prve točke, ki naj pride na razpravo. Ministrski svet se je konstituiral za provizorično vlado. O vladnem sistemu ne poudarja nobene izjave. Glede določitve volitev za ustavodajno zastopstvo, misli ministrski svet z ozirom na to, da je na milijone volilcev na fronti in je sovražnik zasedel 18 gubernij ter da je najprej potreba proklamirati volilni zakon, naj se odlože volitve do konca vojne. V tej točki še ni doseglo soglasja z odborom za delovanje dume, a upa, da se doseže. Petrograd je popolnoma miren. V mestu divja snežen vihar in je 15 stopinj mraza.

Briand gratulira Miljukovu.

Pariz, 19. marca. (Kor. ur.) Briand je na Miljukovo poslanico odgovoril s telegramom, v katerem želi velikim Rusiji vse najboljšo.

LISTEK.

Sodobni roman.

Satira iz ruskega življenja.

Napisal Arkadij Averčenko.

... Po poroki se je mladi par odpeljal v inozemstvo. — Preteklo je šest mesecev. V udobnem stanovanju na Kiročku sta sedela mož in mlada žena. — Tako, ti me ljubiš? se je oglašil mož. — O, bolj kakor življenje! Ti si zame najlepši izmed vseh. — In ti zame — je vžiheno potrdil mož. — Jaz grem danes k očetu — je rekla žena. Tebi vendar ne bo neprijetno brez mene? — Pojdem s teboj. — Ne, ne, on je prosil, naj pridem sama. Ima mi sporočiti nekaj važnega. —

Ko se je vrnila od očeta, se je preoblekla, si delz na oči žepno ruto in prišla v možev kabinet. — Moj bog, Ljerk, kaj je s teboj? Bodi pripravljen na vse ... odgovori žena.

— O, strašno, kaj imaš takega? — Midva se morava ločiti. Kot tiger je skočil mož k pisalni mizi in prijel za bodalo. — O, prokleta! Ti si se torej vdal drugemu? — Ne, nobenemu, jaz obožavam tebe. — Tako? ... ti torej misliš, da sem se ti izneveril? — Ne, reče žena jecljaje. — No, kaj pa je pravzaprav? — Bodi trden in moški! Prenesi udarec, kakor pristojajo možu. — No? — Vsedeta se pred kamin in žena je pričela svojo žalostno povest: Kakor ti je znano, je moj oče uradnik gosposdarstvene pisarne. Že poprej je govoril: Draga Ljerk, nikar se ne omoži z žurnalistom, ne bo dobro! Jaz ga nisem poslušala ... Kaj? ... Upravitelj urada Križanovski je izdal okrožnico, s katero prepoveduje svojim uradnikom in njihovim družinam občevarjanje z žurnalisti. Moj oče me je poklical; pokazal mi okrožnico in zahteval ... Nesrečnik je ni več slišal, marveč anslonjen je tiho plakal. — Zbogom, moja mladost, moja sijajno bleščeča sreča! Ni mi usojeno, živeti s teboj. Iz ženinih oči kanejo solze. Drva v kamini so sacvili in ugašila. —

INTRIGE STARE VLADE?

Amsterdam, 19. marca. (Kor. u.) »Times« poroča iz Petrograda v četrtek opolnoči: Snoči pozno zvečer so razširili uporniški dokument z naslovom »povelje št. 25«, ki je bil, kakor se govori, podpisan od nekega komiteja delavskih poslancev in delegatov armade. To »povelje« pozivlja čete, da naj ne priznajo avtoritete častnikov in dume ter da naj same skrbje za disciplino. Učinek te provokacije bi bil jako usodepilen. Dognalo se je, da je bil ta hujškaški, izdajalski dokument, ki je bil tiskan na skrivnostnem način in razširjen v mnogih izvodih, vtihotapljen tudi v poslopje dume in sicer, kakor menijo, po tajnih agentih stare vlade. Očitno gre tu za poskus, zasejati v rusko armado neslogo in povzročiti sramotno kapitulacijo pred Nemci.

Rotterdam, 20. marca. »Times« poroča: Delavska voditelja Kerenjskij in Tšeidze sta izdala oklic, v katerem pozivljata prebivalstvo, da naj ne verjame hujškajočim letakom. Odbor delavskih zastopnikov, v katerem sede demagogi, skuša pridobiti armado zase in strmoglaviti sedanje mogočnike. Pomagajo mu na tistem privrženci starega režima, ki upajo, da bi jih anarhija, lakota in porazi armade zopet privedli na krmilo. Radikalni delavski odbori hočejo uvedbo republike. Angleški korespondenti smatrajo, da bi se dalo to doseči le po porazu na fronti in po krvavi meščanski vojni, končno pa bi triumfirala reakcija.

NIKOLAJ NIKOLAJEVIČ KOT VRHOVNI POVELJNIK ODSTAVLJEN.

London, 19. marca. (Kor. urad.) »Times« javlja iz Petrograda: Provizorična vlada je bila prisiljena, storiti razpoloženju revolucije koncesije. Ko se je car odpovedal, je imenoval za višjega poveljnika velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. V zvezi temu, da je Nikolaj Nikolajevič popularen, je provizorična vlada smatrala za potrebno, to imenovanje razveljaviti, da naredi konec zlobni propagandi ter je z ukazom odredila, da višje poveljstvo ne sme biti v rokah rodovine Romanov.

ARMADA NA FRONTI BREZ ZVEZE Z ZALEDJEM.

Berlin, 20. marca. (Kor. urad.) »Lokalanzeiger« javlja: Brzojavka nekega angleškega korespondenta v Petrogradu poroča o mnenju, da bi se moglo revolucionarnim delavskim odborom s pomočjo pristašev stare vlade, ki se poslužujejo dane jim pri-

ložnosti, posrečiti, da strmoglavijo sedanje oblastnike ter povzročijo anarhijo v državi ter poraz na fronti. Že od 10. marca baje niso šli nikaki transportni vlaki iz notranjosti Rusije na fronto, tako da armada ni prejela nobene municije, vojnega materiala ali živeža. Zato da so morali na fronti v velikem obsegu načeti obstoječa skladišča. Revolucionarji so ustavili v Moskvi tudi vse sibirskie transporte ter so razdelili živila med prebivalstvo.

Delavski zastopniki pri armadi na fronti.

Berlin, 20. marca. »Vossische Zeitung« poroča: Delavski zastopniki so se podali k armadi na fronti, da jo informirajo o dogodkih. Delegati potujejo s privoljenjem vojnega ministra Gučkova.

Rekonstrukcija ruskega kabineta?

Basel, 20. marca. »Petit Parisien« javlja, da je vsled zahtev radikalnega delavskega odbora pričakovati rekonstrukcije ruskega kabineta.

Zeneva, 20. marca. »Journal« javlja, da je voditelj ruskih socialdemokratov izstopil iz izvrševalnega odbora državne dume.

SEPARATISTIČNO GIBANJE NA FINSKEM.

Stockholm, 20. marca. (Kor. ur.) S finske meje se poroča, da se je revolucionarno gibanje po vsej Finski razširilo kar najhitreje, pri čemur se istočasno kaže očitno, da je gibanje na Finskem povsem separatistično nega značaja. V mestih so bila baje ogromna zborovanja, na katerih so govorili ob brezkončnem vesolju navzočih izjavili, da je prišel trenutek, da se Finska osvobodi izpod ruskega jarma in se pretvori v samostojno državo z ustavo, odgovarjajočo finskim tradicijam. Petrogradski eksekutivni odbor je zbog tega preobrata na Finskem jako vznemirljen in skuša pridobiti Fince z dalekosežnimi privolitvami za rusko revolucijo. Odprava finskega generalnega guvernera kakor tudi aretacija generalnega guvernerja Seyna in njegovega pomočnika sta v zvezi s tem stremljenjem.

KAKO JE CAR ABDICIRAL.

Bern, 19. marca. (Kor. urad.) »Temps« poroča: Abdikacija cara se izvršila dne 16. marca o polnoči. Nekateri novi ministri, spremljani od generala Ruskega, barona Frederiksa in drugih so se podali v Pskov. Informirali so carja o novem položaju ter mu svetovali, da naj ne pošlje no-

podvratnice je priskočil pekov deček. — Glej — kriči sluga — da žurnal — ne stopi na dvor. Beži, prokleti pes ... Deček pograbi opeko in jo vrže žurnalistu v noge. — Anatom! Odženi ga ... še premalo okrožnik pišejo proti njim, podlim. Zaječal je od boli in pobegnil na ulico žurnalist.

Spomlad je prišla, žarko je svetilo solnce. Četa otrok je veselo korakala k reki. — Kam greste in radi česa? — Gremo, da vtopimo žurnalistovo dete. Danes se je rodilo in njegov ded iz gosposdarstvene pisarne je ukazal, da je vtopimo. Malič iz druge skupine se pobaha: K nam se je bil snoči v vrt zatekel žurnalist. Koliko je bilo smeha! Nikiška mu je prebil roko in Vanjuška mu je zavezal oči, potem smo mu okoli noge omotali vrv in tako smo ga vlačili po vrtu. — Oči mladicev se veselo zablistajo od zavrti. — No? pa kje je sedaj? A, vrgli smo ga v jamo z vodo. — Kaki ljudje boste vi? — Ja gosposdarstvene pisarne? Stražarska deca! ... Hitijo k reki. — Nebo in molčalo ...

benih čet iz fronte v prestolnico, ker postane vsak vojak, ki se približa glavnemu mestu, revolucionar. »Kaj naj torej storim?« je vprašal car. »Abdicirajte!« je bil odgovor. Car se je zamislil in je nato dejal: »Hudo bi mi bilo, se ločiti od sina. Zato se bom odpovedal prestolu zase in za svojega sina v prilici svojemu bratu.« Nato je car podpisal manifest, kakršnega so od njega zahtevali.

ŠVEDSKI POPIS DOGODKOV NA RUSKEM.

Stockholm, 19. marca. (Kor. ur.) List »Sozialdemokraten« prijavlja sledeči popis dogodkov na Ruskem, ki sloni menda na zanesljivih vesteh: Dne 12. marca sta bila v Petrogradu ustanovljena dva revolucionarna odbora in sicer na eni strani izvršilni odbor državne dume, v katerem so bili zastopniki vseh strank dume, na drugi strani pa vladni odbor petrogradskih delavcev s poslancem Ceidzem na čelu. V resnici ima odbor delavcev vso revolucionarno silo v odseku, ker hite k njemu delavci in vojaštvo. Prvi konflikt med njim in izvrševalnim odborom drž. dume je izbruhnil že v ponedeljek zvečer. Odbor je namreč sklenil, da se začne s carjem pogajati. Zaradi tega sta Ceidze in Kerensky izstopila iz odbora dume. Rodzjanko je brzojavil carju, da želi drž. duma novo vlado. Obenem je bila stara vlada prisiljena vložiti svojo prošnjo za odstop. Car ni odgovoril Rodzjanku, nego je obvestil staro vlado, da pošlje šefu generalnega štaba Aleksejeva kot diktatorja v Petrograd. Na to se je odbor drž. dume vdal odboru delavcev in Ceidze in Kerensky sta zopet vstopila vanj. Drugi konflikt je nastal v sredo in v četrtek. Prizadevanje večine drž. dume meri na nadaljevanje energične vojne politike. Zato želi, napraviti v notranjosti čim prej red. Najbližja pot do tega je bilo imenovanje carjevega sina za carja in velikega kneza Mihaela za postavnega regenta. To je sklenilo tudi novo ministristvo in Miljukov je to naznanil inozemstvu. Kakor znano, je Bonar Law že v četrtek zvečer naznanil to važno novico angleški poslanski zbornici. Odbor petrogradskih delavcev pa je protestiral, ker bi tak konec revolucije ne pomenil, kakor izročitev moči rokam oktoobristov in kadetov, kar bi bila zmaga ruskega imperijalizma, proti kateremu postavljajo delavci mirovno politiko. Zato so izjavili: Če proglasite carjevega sina za carja, proglasimo mi republiko. Mi to lahko storimo, ker imamo ves Petrograd v rokah. Vlada dume je morala zopet odnehati. Sklenjeno je torej bilo, naj si Rusija svobodno izvoli svojo obliko vlade. Ustavodajni zbor, ki naj se takoj skliče, naj se izreče proti nadaljevanju vojne. Tako je bil Miljukov prisiljen izjaviti po petrogradski brzojavni agenturi, da to, kar je bila zjutraj se trdna odločba vlade, je bilo le njegovo osebno naziranje. Car je bil prisiljen, se odpovedati kroni zase in za svojega sina, ravno tako je bil veliki knez Mihael prisiljen, odkloniti krono, ki mu jo je bil moral car v roke dati. Na to je bila prisiljena vlada dume, ki je hotela razorožiti revolucionarno vojaštvo, da dobi moč v svoje roke, v velikem oklicu naznaniti ruskemu narodu, da revolucionarno vojaštvo ne bo razoroženo, nego odpravljeno v Petrograd, da bo podprlo odbor delavcev. Tudi pravica svobodnega zborovanja vojakov na fronti je posledica zahteve delavskega odbora. Med temi boji med obema vladama v Petrogradu je veliki knez Nikolaj Nikolajevič z izredno spretnostjo izzigal svoje karte. Bil je eden prvih, ki so brzojavili carju, da se mora odpovedati, ker to zahteva korist dežele. S tem je pred vsemi drugimi ustvaril dobro razmerje z desnim krilom državne dume, ki ga visoko čista kot vojaka in vnetega zastopnika vojne in tako je bilo imenovanje Nikolaja Nikolajeviča za višjega poveljnika, storjeno prav gotovo dogovoroma z Rodzjankom, zadnje uradno dejanje carja. Ker je pa to dejanje v nasprotju z voljo odbora delavcev, je položaj nejasen. Višji poveljnik severne fronte, general Ruskij, stoji brezpogojno na

provinciah in tudi v Moskvi se hudi revolucionarji boji.

Lugano, 20. marca. Tuji državljani zapuščajo Petrograd. Zadnje štiri dni je zbežalo nad 900 ententnih podanikov. Pomanjkanje živila traja, strani revolucije. Zadržal je carja v Pskovu in ga prisilil, da se je odpovedal. Nasprotno pa pripada višji zapovednik južne armade, general Brusilov, najtemnejšim reakcionarjem. Ko mu je brzojavil Rodzjanko, je odgovoril: Izpolnil bom svojo dolžnost do carja. — Zadnje vesti iz Petrograda kažejo jasno, da prihaja vlada dume vedno bolj v odvisnost od odbora delavcev. Tako ne vsebuje Miljukova izjava nobene besede o zavojevanju, nego govori o svobodi vseh narodov. Brez dvoma jih je v izvršilnem odboru dume mnogo, ki imajo pomisleke, delovati proti mirnim željam delavcev, ker se je bati, da bi vsled kakšnega razpora zopet mogla zmagati reakcijska vlada.

Stockholm, 20. marca. Brzojavna zveza s Petrogradom je zopet prekinjena. Stockholmsko časopisje sklepa iz tega, da se vrše v Petrogradu zopet resni dogodki.

Ženeva, 20. marca. Številni ruski revolucionarji zapuščajo Francijo ter se vračajo domov. Pariško rusko poslaništvo jim ni hotelo izdati potnih listov.

Ženeva, 20. marca. Ruska vlada se mora boriti z novimi, vedno večjimi težavami. Aproximativna kriza se je poostрила.

Ruski dvor in revolucija.

Gotovo je, da je ruska revolucija dosegla tako naglo in velike uspehe ne le zato, ker je bila dobro pripravljena in organizirana, ker je našla zavestne ne le med narodom in visokimi uradniškimi in vojaškimi krogi, temveč tudi zato, ker se je del carske rodbine postavil takoj od začetka na njeno stran.

Kakor poročajo, je ravnal veliki knez Mihail Aleksandrovič od vsega začetka v sporazumu z revolucionarji. Že v nedeljo 5. marca se je baje poseben odbor opozicijskega bloka ruske dume odločil za spremembo režima. Tej seji je prisostvoval veliki knez Mihail s svojim adjutantom in generalom kvartirnojmstroj armade Danilovom. V ponedeljek, dne 12. marca se je princ Mihail udeležil odločilne seje, v kateri je bilo sklenjeno, da mora car zase in za svojega sina abdicirati in da naj prevzame veliki knez Mihail carsko krono, toda le pod pogojem, da prizna plebiscit, t. i. da se od ustavodajnega zbora potrditi. Ko je veliki knez Mihail ugovarjal, da bi to »pogojno carstvo« se moglo spremeniti tudi v republiko, mu je poslanec Singarev izjavil, da mu ne preostaja ničesar drugega, kakor, da se podvrže sklepu, ker bi sicer duma izbrala drugega kandidata.

Naravnost ostentativno je pokazal svoje simpatije za novi režim veliki knez Ciril. Prišel je takoj po proklamaciji nove vlade na čelu častnikov mornariške garde v tavrsko palačo (kjer zboruje duma), ter se je izjavil, da je sam in njegov vojaški zbor predsedniku Rodzjanku na razpolago. Nagovoril je predsednika dume tako - le: Čast mi je, stopiti pred Vas, da se vam kakor ves narod, stavim na razpolago. Želim blagobit Rusije in sem svojim vojakom že razložil pomen dogodkov. Reči morem le to, da je ves mornariški gardni zbor državni dumi na razpolago.

Na strani revolucije je tudi vrhovni poveljnik ruskih armad veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Njegovemu vplivu se ima provizorična vlada zahvaliti, da se se zanjo izrekli generalštab in poveljujoči generali. Pri abdikaciji je igral veliki knez Nikolaj Nikolajevič odlično, dosedaj se ne popolnoma jasno vlogo. Ko je car v sredo, dne 7. marca, odpotoval iz Carskega sela v glavni stan, je dal general Ruskij, očitno na povelje Nikolaja Nikolajeviča, dirigirati vlak k armadi generala Everta in končno v Pskov. Car je bil torej že v četrtek, dne 8. marca vjetnik svojih generalov.

Posebno zanimivo pa je razmerje carice - matere do novega režima. Carica - vdova Marija Feodorovna, mati odstopivšega carja Nikolaja II., je igrala že za vladanja carja Aleksandra III. veliko politično vlogo. Tudi pri sedanji revoluciji je imela tehtno besedo. Od nekdaj je bil njen ljubljenc njen najmlajši sin, sedanji regent Mihail Aleksandrovič, dočim je Nikolaja, bivšega carja, vedno smatrala za nezmožnega, izvrševati vladarstvo. Se za življenja svojega soproga je carica Marija Feodorovna delala na to, naj car izključi Nikolaja od prestolonasledstva, a car se je držal tradicije in se ni vdal. Posebno nasprotje se je med carico - vdovo in mladim carjem razvijalo od tedaj, ko se je

car Nikolaj poročil z nemško princezijo, Carica - vdova je ustanovila nekako svojo vlado in je doživela carico, da je sovražnica ruskega življenja in narodne smeri v zunanji in notranji politiki Rusije. Končno je zavladalo naziranje, da hoče carica vladati narodni kurz v ruski politiki premeniti in pomagati nemški stranki na dvoru in v visoki birokraciji do zmage. S carico - vdovo sta se borili tudi črnogorski princežini, ki sta poročeni z velikima knezoma, in sta ti dve posebno gojili ozke stike s slovensko in liberalno mislečimi krogi. Ženska frakcija na dvoru je postala carju in njegovi soprogi posebno nevarna, ko se je začela vojna in zlasti ko je bila ruska armada prisiljena, se umakniti. Ni baje dvoma, da je prav carica - mati, ki je bila vedno nezadovoljna s politiko svojega sina in z njegovimi svetovalci ter je bila odločno nasprotna svoji sneti, pomagala revolucionarnim strankam, pomagala toliko izdatnejše, ker ima veliki vpliv. Pri tem jo je bržčas tudi vodila želja, da bi njen sin - ljubljenc dosegel carsko krono.

Ruska vladarska rodbina.

V poročilih o dogodkih na Ruskem čitamo imena velikih knezov, članov ruske vladarske hiše. V naslednjem podajemo seznam in rodbinsko razmerje teh princov, izmed katerih bo morda eden ali drugi še igral važnejšo politično vlogo.

Car Nikolaj I., ki je vladal od 1. 1825. — 1855., je imel 4 sine: 1. Aleksandra, 2. Konstantina, 3. Nikolaja in 4. Mihajla. Sin prvorojenec (1815) poznejši car Aleksander II. (1855. do 1881.) je imel tudi 4 sinove. Prvorojenec Aleksander III. (1881. — 1894.) se je poročil z dansko princezijo Dagmar, ki je sprejela ime Marija Feodorovna, sedanjo carico - mater. Iz tega zakona pohajata: odstopivši car Nikolaj II. (1894. — 1917.) poročen z nemško princezijo Allico hesensko, ki mu je leta 1904. porodila carjeviča Aleksija, ter veliki knez Mihail (roj. 1. 1878., poročen z Natalijo Wulfert, sedanjo grofico Brašov). Drugi sin carja Aleksandra II. Vladimir je zapustil tri moške potomce: velike kneze: Cirila (roj. 1. 1876., poročen z ločeno veliko knezino hesensko, roj. princezijo Koburg - Gotha), Borisa (roj. 1877.) in Andreja (roj. 1879.). Tretji sin Aleksandra II. veliki knez Sergej (roj. 1857.), je postal 1. 1905. žrtev bombnega atentata v Moskvi; četrti Pavel (roj. 1860) ima sina Dimitrija (roj. 1891). Tretji sin carja Nikolaja I., veliki knez Nikolaj, je zapustil sina Nikolaja (roj. 1850), ki je poročen s črnogorsko princezijo Anastazijo in je bil sedaj znova imenovan za vrhovnega poveljnika ruskih armad. Četrti sin carja Nikolaja I., veliki knez Mihail, je zapustil sina Aleksandra, ki je svak carja Nikolaja II., katerega sestra Ksenija je njegova žena.

Na Ruskem je prestolonasledniško pravo urejeno tako, da gre dedna pravica po vrsti vsem sinovom skupnega očeta - carja in po isti njihovem potomcem. Ako bi torej veliki knez Mihail Aleksandrovič ne postal car, oziroma, ako bi umrl brez upravičenih dedičev (njegov zakon je morganatičen in dosedanje nasledniško pravo ruske dinastije izključuje otroke iz takega zakona), bi bili po vrsti poklicani ostali sinovi carja Aleksandra II.: veliki knezi Vladimir, Sergej in Pavel, oziroma, ker sta oba prvomenovana že mrtva, je veliki knez Pavel Aleksandrovič, ki je bil v prvem zakonu poročen s princezijo Aleksandro grško (sin Dimitrij), v drugem zakonu pa ima morganatično ženo, ločeno Pistohlkors, sedanjo knezino Pelej. Ako bi Pavel odklonil, bi prišli na vrsto po redu sinovi velikega kneza Vladimira: Ciril, Boris in Andrej. To je po starem dednem pravu. Ako bi veliki knez Mihail od ustavodajnega zbora potrjen za carja, ni izključeno, da bo reformiran tudi prestolonasledniški red in da bo priznana dedna pravica njegovim potomcem iz zakona z gospo Wulfertovo.

Iz življenja velikega kneza Mihajla Aleksandroviča.

Veliki knez Mihail Aleksandrovič je bil rojen dne 22. novembra 1878 v Petrogradu v Aničkovi palači in je torej skoro 14 let mlajši od carja Nikolaja. Ko so ga proglasili za polnoletnega, ga je imenoval car za svojega generalnega pobočnika. Mihail Aleksandrovič je dokončal svojo vojaško izobrazbo na artiljerijski šoli v Petrogradu, kjer se je nahajal pod enako strogo disciplino kot ostali vojenci. Posebno se je zanimal za tehnične vede. Ko je izstopil iz akademije, je bil povznan v poveljnika artiljerijske brigade in je dobil od carja nalogo, da nadzoruje utrjevalna dela v severo - zahodnih provinciah. Na dolgih potovanjih po notranosti Rusije, je imel veliki knez dovoli priložnost, da je spoznaval deželo in ljudi.

V razmerju med carjem in njegovim mlajšim bratom, ki je bilo zelo pristrano, je nastala leta 1911. nenadna sprememba. Veliki knez Mihail Aleksandrovič se je namreč na Dunaju poročil z vdovo nekega ritmostra leta 1880. rojeno gospo Wulfertovo rojeno Šeremetevsko. Zakon je blagoslovil srbski župnik Jakšić v dunajski pravoslavni cerkvi. Ta poroka ruskega princa, ki je bil takrat vsled bolezni carjeviča, takorekoč presumptivni prestolonaslednik, je vzbudila največjo senzacijo in je zaključila ljubezenski roman, ki se je pletel na ruskem dvoru že mnogo let. Veliki knez Mihail je vzljubil svojo poznejšo soprogo že leta 1903. in že takrat se je hotel z njo poročiti. Ruski dvor je storil vse, da to prepreči. Princ Mihail je bil poslan v Črnigov in postavljen pod strogo kontrolo, intriga je sledila intrigi — toda vse je bilo zaman. Veliki knez je premagal končno vse ovire in ozirte ter je v inozemstvu storil odločilen korak. Zavedal se je pri tem vseh posledic, ki tudi niso izostale. Car mu je odvzel vsa dostojanstva in mu prepovedal povratek v Rusijo. Veliki knez Mihail in njegova soproga sta živela — kakor se zahtuje — jako srečno v Švici in Parizu, dokler niso važni ozirli in pač tudi bratovska ljubezen povzročili, da je car svojemu bratu odpustil ter ga zopet pozval nazaj v Rusijo. Zgodilo se je to tik pred vojno. Mihajlova soproga je dobila naslov grofice Brasov. Novembra 1914 je prevzel veliki knez Mihail vrhovno poveljstvo ruske karpatske armade ter je bil v tamkajšnjih bojih tudi ranjen. Ob izbruhu revolucije je ostal v Petrogradu in smatrali moramo, da je v ozki zvezi s sedanjimi oblastniki.

Preprečena spomladanska ofenziva.

Iz vojaškega razmotrivanja: »Agence Havas« je poročala 11. t. m.: »Zdi se, da zapadna fronta stopa iz odrevenosti.« Francoska vlada je hotela s tem naznaniti bližnjo angleško - francosko spomladansko ofenzivo. V resnici pa se nanaša to v zboljšanje pobitega in revolucionarno nadahnjene razpoloženja v Franciji izdano obvestilo edino le na odredbo, ki je potekla iz nemške inicijative. Četudi se ne giba že vsa 560 kilometrov dolga fronta, je vendar doslej na prostoru med Arrasom in Ois (Noyens) na fronti širini 90 kilometrov na mesto pozicijske vojne stopila gibalna vojna. Sedaj čujemo po dveh letih zopet o infanterijskih in kavalerijskih praskah, o spopadih med nemškimi slednjimi in angleško - francoskimi sprednjimi četami. Gibalno vojno je hotela ententa izsiliti s prebitjem nemške fronte, sedaj pa jej je ta vojna usiljena potom nemške umikalne strategije. Tragični so za entento ti dogodki tudi zategadel, ker je angleško - francosko armadno vodstvo prisiljeno, slediti Nemcem, torej storiti to, kar pričakuje nemško vodstvo. Generala Nivelle in Haig sta torej povsem ob prostost svoje delovanja, ona morata operirati tako, kakor predpisuje Hindenburg. Nemško vodstvo je naznanilo večer, da je izbralo prostor med obema stranema Somme in Oise za bojišče. Ako nas znamenja ne varajo, se nahajamo pred velikimi dogodki na zapadu. Kakor lani z napadom na Verdun, tako je letos nemško armadno vodstvo s prostovoljno opustitvijo ozemlja preprečilo vojne načrte entente za spomlad, vzele nase inicijativo in s pregrupacijo svojih bojnih sil zagotovilo kar najboljše pogoje za uspeh na originalni ideji slonečega podjetja.

Lugano, 20. marca. (Kor. urad.) »Corriere della sera« priznava, da odgovarja nemško umikanje na zapadu načrtu nemškega armadnega vodstva in da ni samo posledica francosko - angleškega pritiska ali dejstva, da Nemci ne mislijo več na novo ofenzivo proti Parizu. Nemško umikanje se bo nadaljevalo več ali manj hitro do nove obrambne črte, ki je bila zadnje mesece izgrajena, vendar pa leži tako, da najbrže ne opušča premagokopne pokrajine severovzhodno od Arrasa. Na ta način so priprave zaveznikov zadnjih mesecev za nadaljevanje energične ofenzive v pokrajini ob Sommi in Oisi udarec v prazno.

Če skrajša nemško armadno vodstvo zapadno fronto, kakor se je to večidel že zgodilo, za 70 km, ji bo na razpolago nadaljnjih 10 do 14 divizij, ki se pridružujejo 300 bataljonom kot splošno razpoložljiva strategična rezerva. Hindenburgova tajnost, kje hoče uporabiti te rezerve. Mogoče je misliti, da se hoče zopet obrniti proti vzhodu in da hoče tudi na zapadu namesto pozicijske vojne uvesti vojno na prostem polju ter zaveznike tako zvesti, da bi jih mogel potem s hudimi kleščami prijeti.

Mogoče je pa tudi, da namerava na zapadu samo defenzivo ter se hoče vreči na jug.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

19. marca. Makedonska fronta. Med Ohridskim in Prespanskim jezerom je sovražnik napadel več Jarkov, mi pa smo ga povsod vrgli nazaj. Vzhodno od Prespanskega jezera so napadli močni sovražni oddelki pri Červeni steni, mi pa smo jih krvavo zavrnili. V odseku Bratindol višina 1248 — Snegovo - Rastani so se vršili ves dan luti boji, ki še trajajo. V loku Črne silen sovražni artiljerijski ogenj proti višini 1050. Na ostali fronti artiljerijski ogenj in obojestransko streljanje sprednjih straž. V dolini Vardarja silno streljanje. — Romunska fronta. Ničesar poročati.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

19. marca. Vzdrž vse fronte večje artiljerijsko delovanje, ki je bilo posebno živo v Lagarinski dolini. Nekaj izstrelkov je zadelo naše bolnišnice v Gorici in Ronkih in so bile žrtve med bolniki. Sovražni vpadni poskusi v dolini Giumbella (Tonale Garda) in v odseku pri Lukatičih na Krasu so se izjalovili vsled čuječnosti naših čet. Čisto vreme je pospeševalo letalsko delovanje. Po noči se je posrečilo jedni naših zračnih ladij kljub slabim atmosferskim razmeram in hudemu vetru doseči postajo Calliano v Lagarinski dolini, na katero je vrgla z vidnim uspehom eno tonno močne eksplozivne snovi, istotako na odseke železnice severno postaje proti Matarellu. Zračna ladja je bila izpostavljena ljutemu artiljerijskemu ognju. Vrnila pa se je med tem neposkodovana v naše črte. Sovražno pomorsko leto je metalo bombe na graščko laguno. Ni bilo ne žrtev ne škode.

Hohe Schneid.

Dunaj, 19. marca. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana: Po mesece trajajoči najtemnejši pripravi je bil popolnoma na 19. marca med Passo del' Ables in vrhovi Kristala dominirajoči vrh Hohe Schneid vzet po jednem naših planinskih detašmajev. Vrh spada v Ortlersko skupino in stoji okoli 3300 m visoko na italijanskih tleh, približno 5 kilometrov južno Stiflserskega sedla. Nevarni sunek se je izvršil po predorih, s težavo v ledu izsekanih. Za zavojevanje tega vrha so bile potrebne obsežne razstrelbe, katerih naprava je bila združena z brezprimernimi težavami. Razstrelba in hitrost naših jurišajočih vojakov sta popolnoma zmedla na grebenu vgneženo sovražno skupino. Na vse strani se je razkropila. To podjetje se mora ceniti toliko bolj, ker je bil sovražnik potom svojih včeraj tam uničenih patrulj pripravljen na povelja in je potem zasedel vrh s približno 40 možmi. Naš detašma je imel samo enega lahko ranjenega. Vrh Hohe Schneid je v posesti našega oddelka, ki je izvršil s težavami in nevarnostmi združeno sijajno planinsko delo.

Zblito italijansko letalo.

Dunaj, 19. marca. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana: Navzlic mrazu, ki močno ovira vsako letalsko delovanje zlasti visoko v zraku, se je vendar posrečilo jednemu naših letal z nadporočnikom Viktorjem Breitenfelderjem kot opazovalcem in pilotom Julijem Kovalcikom kot voditeljem v spretnem manevru 18. marca na tirolski fronti zbliti na tla sovražna Farmanov aparat po zračnem boju. Sovražno letalo je padlo goreče za sovražno fronto. Naše letalo se je vrnilo v svoj hangar brez vsake škode.

Reorganizacija romunske armade.

Iz vojaškega razmotrivanja: Reorganizacija ostankov romunske armade je dala baje 150.000 do 200.000 mož. Poveljstvo romunske armade je preloženo v Odeso, kjer francoski in ruski oficirji vseh orožnih vrst delujejo na vzpostavitvi teh bojnih sil.

NOVI FRANCOSKI KABINET.

Pariz, 19. marca. (Kor. urad.) Novo francosko ministristvo je sestavljeno tako - le: Predsedstvo in zunanje Ribot, ju Viviani, vojna Painleve, mornarica Lacaze, oroženje Thomas, finance Thierry, notranje Malvy, javni poduk Steeg, javna dela Desplas, trgovina Clementel, poljedelstvo Fernand David, prehrana Violette, delo in socialna skrb Bourgeois, kolonije Maginot, državno podtajništvo letalstva Daniel Vincent.

Lakota v Atenah.

Lugano, 17. marca. »Secolo« poroča iz Aten, da je prepeljal parnik »Jonja« 200 italijanov v Patras, ker

Köln, 20. marca. »Kölnische Zeitung« smatra, da je postopanje velikega kneza Mihajla mojstrska šahovska poteza, ki naj vzame antinastičnemu gibanju v Rusiji ost ter zaneti spor med obema revolucionarnima taboroma.

Köln, 20. marca. »Kölnische Zeitung« poroča: Južna Rusija, zlasti pa mesta Odesa, Kijev, Rostov so ostala carju zvesta. V cerkvah se vrše molitve za carja in proti petrogradskim nasilnikom.

Stockholm, 20. marca. Švedski listi smatrajo, da se vrše v ruskih

je lakota v Atenah že neznošna. En-tenta pripravila kontrola policije in pošte v velikem stilu, Italija pa se teh del ne udeležuje. V Atenah so razsvetljavo popolnoma ustavili. Anglija je zaplenila vse grške ladje v egiptovskih pristaniščih.

Poostrena podmorska voja.

FRANCOSKI DREADNOUGHT UNIČEN.

Berolin, 20. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Neki naš podmorski čoln (poveljnik kapitanlajtnant Morah) je 19. t. m. v zapadnem Sredozemskem morju s torpednim strelom potopil od rušilcev zavarovano francosko veliko bojno ladjo razreda »Danton«. Linjska ladja, ki je vozila v cikaku, se je po-strelu takoj močno nagnila in se potopila čez 45 minut.

Šef admira. štaba mornarice.

Ladje tipa »Danton«.

K bojnim ladjam tipa »Danton« je prištevati še ladje »Condorcet«, »Diderot«, »Vergniaud«, »Voltaire« in »Mirabeau«. Zgrajene so te ladje leta 1909, edino »Vergniaud« leta 1910. Dolge so 145 m, široke 26 m, globoke 8,4 m, prostornine imajo 18.318 ton konjskih sil 22.500 ter vozi-jo po 19 milj na uro. Posadke imajo po 858 mož ter so oborožene s 4 topovi kalibra 30,5 cm, 12 topovi kalibra 24 cm, 16 topovi kalibra 7,5 cm in 8 topovi kalibra 47 cm.

Sunek proti angleški obali.

London, 19. marca. (Kor. urad.) Reuter. Admiraliteta poroča o več-rajšem napadu sovražnih rušilcev, da je sovražnik obstreljeval nebranjeno kopališče Ramsgate in da se je z vso naglico umaknil pred krajevni-mi angleškimi bojnimi silami. Neki angleški rušilec je bil s torpedom po-topljen, neki drug rušilec pa od tor-peda poškodovan. Potopljen je bil tudi neki angleški trgovski parnik. Škode, ki smo jo povzročili na so-vražnih ladjah, ni bilo mogoče do-gnati.

POTOPLJENE LADJE.

Berolin, 19. marca. (Kor. urad.) Zopet so naši podmorski čolni v an-gleskem Kanalu v Atlantskem oceanu in v Severnem morju potopili vsega skupaj 116.600 ton. Med drugimi se nahajajo glasom dosedaj dogledih po-drobnih poročil podmorskih čolnov med potopljenimi ladjami angleški oboroženi parnik »Connaught« (2648 ton), neka angleška oborožena barka 1200 ton, 5 angleških jadrnic, 2 an-gleška ribiška parnika, nadalje 2 nez-nana angleška parnika po 5000 in 9500 ton, italijanski parnik »Cavour« (1929 ton) ter neki neznan italijan-ski parnik s kakimi 3000 tonami, ne-ki belgijski parnik in neka ruska ja-drnica, velik neznan tovorni parnik kakih 5000 ton, španski parnik »Gra-zia« (3129 ton), grški parnik »Theo-dorov Pangalos« (2838 ton), 4 norve-ški parniki in ena norveška jadrnica.

London, 18. marca. (Kor. urad.) Reuter. Ameriški parnik »Vig-ilancia« je bil brez svari-la torpediran. Ameriški parnik »Illinois« (5225 ton), z balastom na poti iz Londona v Port Artur, je bil potopljen. Ameriški parnik »City of Memphis« (5252 ton) je bil s topov-skimi strelji potopljen. Parnik je bil z balastom namenjen iz Cardiffa v New York.

Christiania, 18. marca. (Kor. ur.) Olasom brzopletke norveškega po-slanstva v Parizu so bili potopljeni tile trije norveški parniki: »Ronald« (3221 ton), »Solferino« (1155 ton) in »Alfred«.

Berolin, 18. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Meseca febru-erja so bili od podmorskih čolnov in min, kolikor je dognano, potopljeni 781.000 ton; od teh odpade najmanj 500.000 ton na angleške ladje. S po-polno točnostjo se to število ne da dognati, ker se pri mnogih ladjah ni dala določiti narodnost. Uspeh dale-ko prekaša pričakovanja pred 1. fe-bruarjem. Računalo se je, kar nima-mo več povoda zamolčati, na 600.000 ton mesečno na podlagi takratnega prekmorskega prometa, odstevši go-tov delež nevtralnega ladijskega prostora, o katerem se je računalo, da se bo izogibal zapornega okoliša, kakor se je to resnično zgodilo. Lah-ko se računa, da je bilo treba skupaj nekako 9½ milijonov ton ladijskega prostora za prekmorski promet an-gleških pristanišč meseca januarja 1917, od tega sta bila komaj 2½ mi-liona ton nevtralnega prostora. Če računamo, da je od tega izostalo le 80%, to sta 2 milijona, in če računamo še ladijski prostor 781.000 ton, spoznamo, da se je znižal ladijski prostor, ki je vozil za Anglijo za ka-kih 30%.

Bern, 20. marca. Centralni ko-mite francoskega plovstva razglaš-a, da je francosko trgovsko brodovje

izgubilo 400.000 ton, torej 17% vseh ton. Treba je organizacije, da zopet zgradi in nakupi trgovske ladje sicer se Francozi, tudi če zmagajo, ne bo-dogli okoristiti.

Bergen, 20. marca. Zdi se goto-vo, da je bil norveški parnik »Orson« (1930 ton) v Severnem morju potop-ljen. Ladja je bila zavarovana za 1.150.000 K.

Potopljen francoski podmorski čoln.

Bern, 20. marca. (Kor. urad.) Sredi februarja je potopila neka fran-coska torpedovka francoski podmor-ski čoln v zalivu pri Marseillu ker je domnevala, da je to nemški pod-morski čoln.

Posledice podmorske vojne.

»Kölnische Ztg.« poroča iz Ma-drida, da je neki pomorščak, ki se je vrnil iz Anglije, pripovedoval, da je Angležem vsled poostrene podmor-ske vojne močno upadel pogum. V rudarskih pokrajinah je prišlo do manifestacij za mir in do izgrediv. Sredi februarja so se v neki municij-ski tovarni uprli delavci, ter je bilo mogoče upor potlačiti le na ta način, da so delavske voditelje aretirali.

Amerikanska kriza.

Oboroževanje Zedinjenih držav.

Washington, 19. marca. (Kor. urad.) Reuter. Predsednik Wilson je pooblastil mornariški departement, da izda 115 milijonov dolarjev za po-spešitev gradbe vojnih ladij in za na-kup pomožnih ladij. Gojenci prvega razreda mornariške akademije bodo imenovani 29. marca, gojenci drugega razreda nekaj tednov pozneje za častnike. Na ta način upajo pomno-žiti število častniškega zbora mor-narice za 374 častnikov.

Železničarji v Ameriki.

New York, 19. marca. Med že-lezničarji in železniškimi družbami v Zedinjenih državah je prišlo do spora-zuma, ki priznava železničarjem osemurni delavnik in plačevanje vsake nadure za najmanj 1½ dnevnih. Vrhovno zvezno sodišče je ustavnost tega zakona priznalo.

Potopljene ameriške ladje.

Haag, 20. marca. Londonsko časopisje si je na jasnem, da sobotna potopitev treh ameriških ladij ni ono, kar bi smatral Wilson za vzrok vo-jne. Angleški listi pravijo, da bo Wil-son še počakal na ugodni čas.

Kitajska in Avstrija.

Pariz, 20. marca. »Petit Pari-sien« poroča iz Pekinga, da je v kratkem pričakovati, da bo pretrgala Kitajska stike z Avstro-Ogrsko.

V ledenih jamah na koroški fronti.

Iz poročila, odobrenega v vojno-poročevalskem stanu:

V ledenih jamah pod mogočno snežno odejo preživlja zimo na tiso-če mož. Tema je, kaka sveča ali pe-trolejska svetilka razsvetljuje pro-stor za največjo silo, kadar je zunaj solnčno, takrat prodre blede odsev skozi sneg. Na svetlo prihajajo, ka-dar gredo na stražo ali jih kliče alarm. To je v skalnih grčah, na ka-tere stopi poredkoma poleti kak tu-rist, pozimi pa nikoli. Meseci in me-seci ni storil noben vojak koraka brez krapčev na nogah. Vzpenjača potegne človeka v desetih minutah 1200 metrov kvišku. Zima je zena-čila vse, zakrila strelnice, topove, pozicije, da ni kazalo vojakom v tej višini 2000 m drugega, nego zateči se pod sneg. Mnogo kilometrov na dolgo, k vsem pozicijam, k vsem stražam so izdelani snežni predorji, zdaj se gre po vsekanih stopnicah strmo navzgor, zdaj istotako strmo nizdol, tu in tam se je snežno breme vleglo, da se more skozi predor le prilezti in ure in ure ni nikakega svi-ta, tu in tam so vrezana okna v snež-no steno. Proti vsakemu takemu oknu pa so na italijanski strani po-stavljene puške. Kakor hitro se tu-kaj kaj zgane, počli na oni strani in kdor bi se obotavljal kako sekundo, dobi lahko strel v glavo. Čisto spre-daj stoje v zeleno se leskečih ledenih jamah, s katerih stropov vise ledene sveče, strže, zavite v debele pla-šče, noge ovite z ogromnimi nad-čevlji. V stene snežnih hodnikov so napravljena bivaljska vojakov. Vsak kos lesa je bilo treba iz doline pri-velič gor. Tako bivajo tu gor, od-kar je padel prvi sneg in ostanejo, dokler ne izgine, morda do maja, na-ker vzplame novi boji. ... Poveljnik bataljona, major, Dunajčan, nagovo-ri vsakega, govori nemško, nekateri vojaki govorijo nekoliko nemško, no-

beno njegova prijazna beseda pa ne ostane nerazumljena. To je vojni je-zikovni sporazum 2000 metrov nad morjem. Pri neki straži so se prito-žili vojaki, da dobivajo k mesu sa-mo fižol. Major jih je potolažil, da v zaledju še dvorni svetniki nimajo vsak dan fižola k mesu in vsi so razumeli in bili zadovoljni. ...

Razne politične vesti.

= »Frankfurter Zeitung« o skli-canju avstrijskega parlamenta. Do-pisnik »Frankfurter Zeitung« na Du-naju prinaša obširen članek o sklica-nju avstrijskega parlamenta; iz član-ka posnamemo: V časopisju in med strankami se neprestano govori o sklicanju parlamenta. Tudi vlada je izjavila, da jej je sklicanje ena naj-važnejših nalog in da se trudi, ustva-riti potrebne predpogoje. Motivi za sklicanje morejo biti različni, zahte-va sama je pri vseh strankah enako živahna. Tudi vladi ne more biti vse-eno, ako je samo Avstrija brez par-lamenta, da tako stoji celo za Rusijo. To znači samo tirati vodo na mlin onih, ki odkreajo Avstriji pravico ob-stanka, češ, da more držati svoje na-rote edinole z vojaško silo, pod za-ščito imunitete pa bi utegnili njihovi poslanci podajati veleizdajske izjave. Časopisje in javnost pričakuje, da se bo moglo zopet javno govoriti o tolikih sedanjih potrebah in tudi upravne oblasti si žele trenutka, ki jim zmanjša odgovornost nenadzo-rovanege režima. Dejansko se skriva za nedolžnim vprašanjem, ali bi bilo zasedanje parlamenta sedaj opor-tno ali ne, nič več in nič manj ka-kor najvažnejša odločba, ki pade morda vsakih sto let o bodočnosti ka-kega državnega ustroja. Sklicanje parlamenta pred izvedbo izpremem-be ustave, katero Nemci označujejo za predpogoji, znači v očeh Nemcev pa tudi vlade odgojenje reforme ad calendas graecas. Med onimi, ki za-htevajo sklicanje za vsako ceno in brez ozira na predpogoje, se nahaja-jo naravno one skupine, ki ne žele iz-premembe ustave, pri kateri ne gre samo za poslovniki, ampak za narod-no politično »novo orijentacijo« Av-strije, ki bi zaprla pot narodni osvaja-ljni težnji nekaterih narodnih plem-en in tako osigurala narodni mir. Slovanske stranke se branijo vsake »enostranske rešitve narodnih vpra-šanj« in proslajajo za »državno po-trebo«, da se parlament kar najhitre-je skliče. Tam morejo one — in bati se je, da so se k temu odločile — vreči proti nemškim zahtevam na tehnično svojo številno težo in v naj-slabšem slučaju z obstrukcijo prene-čiti njihovo izpolnitev. Njihov realni interes jim v resnici kaže pot za spo-razum z Nemci in da se dobro drže v centralni Evropi, v kateri more biti najmočnejši element samo nem-štvo in v kateri bi imeli popolno svo-bodo do razvika, ali Slovanci se ču-tijo že predolgo časa avstrijske pra-torijance in tako jim današnji dan ne prdja manj ambiciozna vloga. Z njim stoji povsem odkrito češko fevdalno plemstvo, ki je poslalo Clam - Mar-tinicu spomenico, da naj se varuje vsakega »izvanrednega postopanja v narodno - političnih vprašanjih«. Tretja skupina nasprotnikov je v sta-roavstrijski birokraciji, ki pravi, da bi Avstrija z nemškim državnim je-zikom, z nemško parlamentarno ve-ščino in povsem neslovansko vladno politiko ob strani nemškega cesar-stva niti ne imela pravice do obsto-ja in tudi ne sposobnosti za trajno življenje. Avstrija, ki hoče ohraniti svojo samostanost in svoji stari po-ložaji evropske veličje, se ne more nikdar dosti oddaljiti od nemškega cesarstva, naltolje na se doseže to s toleriranjem in podpiranjem zapadno-slovanskih političnih aspiracij. Zve-za z Nemčijo proti ruski konkurenci ali v notranjosti politiki, ki bi po-možnosti kar najbolj uprta slovan-skim narodom brez nevarnih konflik-tov z Nemci, to bi bilo idealno sta-nje, katerega žele stari Avstrijci iz

Taafejeve dobe. Ta politika pa je doživela polom v svetovni vojni. Ta-ko odločen strankar, kakor je bil grof Clam - Martinic, bi ne bil zapu-stil svojih drugov, ako bi ne bil spo-znal, da nadaljnje korakanje po poti slaviziranja Avstrije mora dovesti do propada in da si more ta stara drža-va obvarovati svojo sposobnost za življenje ne kot zapadnoslovanski privesek Rusije, marveč kot samo-stalni član srednjeevropske zveze, za katero pa je v podporo neizogibno potrebno državi povsem vdano nem-ško prebivalstvo. Proti privlačni sili Nemčije, ki bi bila nevarna za samo-stalnost Avstrije, jo varuje že velika razlika temperamenta in razlika na-ziranja o življenju med Nemci sami-ri iz Nemčije in Nemci iz Avstrije. Tudi za Nemčijo bi bilo bolje, da ima v samostojni Avstriji trdno obrambo, nego da bi tam bila nemška vlada, ki bi ne mogla rešiti neprestanih kon-fliktov z drugojezičnimi narodi. Se-daj je čas, katerega se ne sme zamu-diti. Tu se vidi torej, da pri vpraša-nju sklicanja parlamenta gre za dale-kosejše stvari, kakor za samo vprašanje parlamentarnega življenja, da gre za bodočnost Avstrije. — K tem izvajanjem dodajemo le, kar je sicer že znano, da so proti takemu novemu orijentiranju Avstrije vsi slo-vanski narodi in vse njihovo časopis-je. Spominjamo, da je češko časopis-je že opetovano opozorilo liste v Nemčiji, naj se ne pečajo z notranjimi zadevami Avstrije, ker te zadeve bodo rešili narodi v Avstriji sami brez zunanjega vikanja. Ali pa se morelo v ostalem izpolniti zahteve »Frankfurt. Zeitg.«, ker so nemški krščanski socialci odstopili od nem-ških »predpogojev« za sestanek pa-rlamenta, to pa je danes tudi veliko vprašanje.

= Napisi na praških vojašni-cah. »Or. Tagblatt« poroča: Na pra-ških vojašnicah so bili dosedajni dvo-jezični napisi odstranjeni in naprav-ljeni novi napisi v nemškem jeziku.

= Novo tedensko glasilo mla-doške stranke »Narod« je pričelo izhajati pretekli teden. Se preden pa je izšla druga številka, je bil list ustavljen.

= Petinštirideset let dela za če-ške šole na Dunaju. Češka šolska družba za Dunaj, »Komensky« je dokončala 45. leto vloga delovanja. Prvi poskus, pridobiti češkim otro-kom na Dunaju češke šole, niso bili ravno brezupni. Društvo »Komen-sky« je bilo prvo šolsko društvo v državi (Schulvereine) tedaj še sploh ni bilo) in potrebo čeških šol so tedaj tudi na Dunaju splošno priznavali. Kakor kaže zveni to, kar so tedaj pisali »Presse«, »Fremdenblatt«, »Vaterland«, »Neues Wiener Tag-blatt« in drugi listi, ki so prirejali ce-lo zbirke za češke šole. Toda kmalu je zapihal drug veter. Vsa prizadeva-nja za ustanovitev čeških šol na Du-naju so postala brezuspešna in leta 1907. je bil izdan Gessmanov zakon, da je dovoljeno na Nižje Avstrijskem ustanovljati samo nemške nadalje-valne šole. L. 1883. je bila ustanovljena zasebna češka ljudska šola v X. okraju in potem še v III., XII. in XX. okraju ter v Poštovni, a vse so zaprli.

= Papež in mirovna pogajanja. Stranka centrum na Nemškem, ki je zastopnica katoliškega prebivalstva, je začela akcijo, da bi bil tudi papež zastopan na mirovni konferenci. Ofi-cijozna korespondenca javlja, da se bo tudi Avstro - Ogrska izrekla za udeležbo papeževega zastopnika. Kakor znano, zavzema pa Italija od-ločno stališče, da papeževega zas-topnika ni pripustiti na mirovno konferenco in zanesljivo računa, da jo bodo podpirali zlasti tudi Angle-ška in Rusija, v katerih državah imajo anglikanci oziroma pravoslavni odločilno besedo.

= Angleško mnenje o usodi nemških afriških kolonij. »Vossische Zeitung« poroča: General Smuts, po-veljnik angleških čet v nemški vz-hodni Afriki, je rekel nekemu dopis-niku Reuterjevega urada, da je vojna v nemški vzhodni Afriki skoro že do-vršena, samo deževna doba v marcu in aprilu še odlašja zaključek. Po tem roku pa bodo Nemci prisiljeni, da se ali vdajo ali da odidejo v portugalsko Afriko, kjer so Portugalci zadostno pripravljeni, da obranijo z ostan-kom nemških čet. Vse južnoafriške bele čete z neznatnimi izjemami so zapustile deželo in volno končajo do-mače čete, ki so kot pehota odlične. Izkazali so se za dobre borilce in ko se vojna konča, se jih uporabi na drugih krajih. Naval se izvrši v maju in takrat bo stvar dovršena. Smuts je rekel nadalje, da je v južni Afriki vzbudila največje veselje vest, da se niledna dosedanja nemška kolonija ne vrne Nemčiji. Sicer bi trebalo z erozo misliti na usodo domačinov, ki so nas tako divno podpirali. In mnogo bi trnel radi tega tudi naš prestol v vzhodni Afriki. Vsa južna,

vzhodna, južnozpadna Afrika in Rodezija bi bila ob svojo veljavo, ako bi jih vrnil. Navdušen je v južni Afri-ki je odlično, je nadaljeval Smuts, in ne samo pri angleškem marveč tudi pri nizozemskem prebivalstvu. Izne-nadilo me je, da je potovalo na ladji mnogo mladih Nizozemcev, ki so se hoteli v Evropi javiti v vojno službo entente. Ko bo večina čet južno-afriške Unije v vzhodni Afriki pro-sta, se bo javilo na tisoče prostovolj-cev za službo v Evropi. Politični po-ložaj v južni Afriki je opisal general Smuts za miren in v vsakem oziru dovoljen. — »Vossische Zeitung« pravi na to: Odločitev o usodi naših kolonij pade v Evropi. Neverjetno je, da bi pri tem odločevalo mišljenje generala Smutsa.

Vesti iz primorskih dežel.

Smrt med begunci. V Komen-skega ulici št. 26 v Ljubljani je umrla gospa Alojzija Pavlin iz Gorice, stara 64 let.

Obnovitev Goriške. Snuje se ak-cija z nalogo, preskrbeti vse potre-bno za obnovitev Goriške že sedaj v času vojne; vse potrebno, to je stavbni material in razne gospodar-ske potrebščine s primerno finančno pomočjo. V kratkem bo večje zbor-o-vanje, na katerem se izvoli odbor za obnovitev Goriške.

Črtana iz odvetniške liste. Ker sta zapustila državno ozemlje v času vojne, sta bila črtana iz odvetniške liste dr. Edmund Höberth Edler von Schwarzenthal in dr. Just Dompler, odvetnika v Trstu.

Samomor 15letnega dečka. 15-letni Mário Oril iz Pehlina se je obe-sil baje radi bede in žalostnih raz-mer v družini z večjim številom otrok, med katerimi je bil on najsta-rejši. Truplo so pokopali v Kastvu.

Umrl je v Zadru deželni kmetij-ski nadzornik za Dalmacijo g. Ivan Zottl. Za povzdgo kmetijstva si je pridobil velikih zaslug.

Split je štel koncem leta 1915. 22.974 prebivalcev, koncem 1. 1916. pa 23.131. Rojenih je bilo preteklo leto 268, umrlo je 628 oseb; na jetiki je umrlo 123 oseb.

Pavšič Miha iz Bukovica št. 48, sedaj begunec v Wagni pri Lipnici bar. št. 47, išče svojega 14letnega sli-na Jožefa, ki je služil pri Batističu Matiji pri Fatih št. 129 občina Ko-stanjevica na Krasu. Kdor bi vedel za njegov naslov, oziroma za sedanjil naslov županstva občine Kostanjevi-ce, naj to blagovoli sporočiti Mihi Pavšič, Wagna, bar. 47.

Dnevne vesti.

— Odlikovanja. Signum laudis je dobil poročnik 87. pp. Emil S k e r b i n š e k. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje so dobili orožar 97. pp. Vinko G a b r š č i k, narednik 4. črnovojniškega pp.; Franc K u m p, rač. podčast-nik 27. črnovojske pp.; Franc D r a - š l e r, stražmojster in stražmojster 7. orož. poveljstva Ivan M o l e c. Srebrni zaslužni križec na traku hra-brostne svetlinje so dobili pri 9. sa-perskem bataljonu korporal Ludovik T e r c e l j, poddesetnik Josip L e - v i c in sanitare C. Z v e t r e š n i k.

— Dež. predsednik v Hrusevju. Dne 18. marca t. l. je gospod c. kr. deželni predsednik Henrik grof A t t e m s v spremstvu c. kr. okraj-nega glavarja obiskal v hrenovski občini vas Hrusevje, ki jo je opustošil silovit požar in je ob tej priliki blagovoli izročiti g. županu Filipu K a v č i č u 200 K kot prispe-vek za prvo, nujno potrebno pomoč.

— Vojaška pisma. Primorski in kranjski slovenski fantje pošiljamo prisrčne pozdrave vsem odjemalcem »Slovenskega Naroda«, zavednim ljubljanskim Slovencem in Slovan-kam ter posebno dekletom. Na veso-lo svidenje v beli slovenski Ljubljani. Karel Hlača, Ciril Seražin, Anton Flerin, Ivan Krump, Lovrenc Biag-gio. — Iskrene pozdrave in vesele velikonočne praznike z željo na sko-rajšje svidenje, pošiljajo v domovi-no: Korporal Ivan Golinkšek iz Rožne doline 147, Ivan Dolničar iz Most pri Ljubljani, korporal Fr. Kalzer, Viž-marje, Anton Planinšek, Novo mesto, Peter Germovnik, Domžale. — Iz ru-skega vjetništva. Iz Smolenskar Iskrene pozdrave pošiljamo in želimo vesele praznike: Franc Polanc, Al-fred Wachter, Matevž Podrekar, Kri-stan Perko, vsi štirje iz trga Tržič in Valentin Mavrič. — Iz daljne Slo-vnije pošiljajo prisrčne pozdrave slo-venski fantje, prideleni nekemu ogr-skemu pešpolku. Desetnik Beuc Jak, prostaki: Bratruž Rud., Zaletel F., Priškovec Mih., Eržen Ivan, Paulič Fr., Bižal Benj., Erman Josip, Sko-berna, Simonišek Josip, Kocbek Vin-cenc, desetnik Jerkič Rud., Strnad Josip, prostak. — Fantje cesarjevi-čevega pešpolka žele vesele veli-

počne praznike vsem slovenskim fantom, dekletom in materam ter vsem čitateljem »Slovenskega Naroda« z visokih zasneženih planin: Peter Aleš, Ljubljana; Zunič Peter, Podzemelj; Grošelj Franc, Sv. Trojica pri Moravčah; Mrkun Ivan, Dobropolje; V. Detela, Gradeč; Strmec Franc, Žužemberk; Gole Peter, St. Janž.

— Častimo starost! Pod tem naslovom nam pišejo: Ravno tako bi lahko rekli: Ščitimo jo! V hudih časih živimo. To občitimo možakarji, ki se, če treba, s krepkim komolcem prerinejo skozi sedanje nerodnosti, to občutijo krepke in zdrave naše žene, kako šele pa zadene otežkočena borba za vsakdanji »biti« naše slabotneže! V mislih jih imam vse, omenjam pa le ljube naše starčke in stare mamice. Ali jim res ne moremo pomagati? Stojim sredi v borbi in poznam današnje življenjske razmere dobrega. So take, da se starčki na-ši ob najboljši volji v njih nič več ne spoznajo, jih nikakor ne razumejo; ni tiste duševne prožnosti, ki jo je v to treba. S trdovratno konzervativnostjo še vedno mislijo, da se ni mnogo spremenilo, upirajo se hudim slutnjam, ki jih vzbujajo razni pojavi, karte, nastavljanje, pomanjkanje, draginja in pa — naše brezobzirno, gostobesedno besedičenje o vsem tem!!! Ravno njim prav na široko razkladam, kako hudo je sedaj živeti, ker v svoji bistrournosti spoznavamo, da stari ljudje tega prava težko razumejo. Ljudje božji, imajte nekoliko usmiljenja, ne usmiljenja, ampak obzirnosti do ljubih naših starčkov, uživite se le malo v njih psiho in ne grenite jim večera življenja z Vašo pametjo, ki zanje ni. Ali se Vam ne zdi, kaj naj si očka mislijo, če jim predbacivate, da predbacivate kako da je dandanašnji pravzaprav hudo živeti? Če jim natanko naštevate, da se Vam prav gotovo nič več ne izplača? Ali se Vam nič ne svita, zakaj je prišla mamica solzica v oko in zakaj se očka jezno odvrta, kadar pričnete z Vašimi, morda nadvse pravičnim opisovanjem današnjih razmer, ki se vanje vendar in vendar ne morejo užiteti. Ali je treba, da jim danzadnevno razdejavamo s kakotestavo se pririjemo? Ne. Opravimo to, kadar smo sami med sabo tisti, ki nam je namenjeno ta čas, to dobo prebiti in premagati, a ščitimo naše starčke pred ledenim vetrom brezobzirnosti, ščitimo jih, dokler jih še imamo na nerodni tej zemlji. Molčimo, molčimo, če jim že ne moremo nič prijaznega povedati. Ne pahnjmo, ne suvajmo jih proti grobu. Kdo bo nam enkrat na strani? Če že ni srčne ljubezni, bo naj pa plemenite obzirnosti, da ne bo treba ob grobovih tožiti. — Oton Schmid.

— Letovišča in kopališča v letošnjem poletju. Urad za prehrano se bavi v posebni objavi z vprašanjem obiska letovišč in kopališč v letošnjem poletju. Razmere morejo še nadalje omejiti možnost potovanja, splošne prepovedi potovanja pa ni pričakovati. Urad za prehrano se bo energično trudil, omogočiti mestnemu prebivalstvu potrebno okrepčilo, seveda pa si morajo meščani pred odhodom v kak kraj, preskrbeti natančno obvestilo o tamkajšnjih aprovizacijskih razmerah. Omenjeni urad ne sprejema jantva za zagotovitev prehrane v letoviščih, skrbel pa bo, da bodo bolniško hrano dobivali res samo bolniki. — Strogo se bo pazilo na prijavah, da se prepreči dvojna preskrba.

— Ljudskošolske vesti. Suplentinja Ljudmila Lederhas je imenovana za provizorično učiteljico v Škofji Loki, Margareta Lillieg za provizorično učiteljico v Korojcu.

— Umrl je danes, dosti nad 80 let stari in v vseh ljubljanskih krogih dobro znan zdravnik gospod Ivo Tomič. Pokojnik je bil v mladih letih vojaški zdravnik na Italijanskem, potem pa več kakor štirideset let zdravnik južne železnice v Ljubljani, dober in vester zdravnik iz iskren podpornik železničarjev. Za svoje zasluge je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem. Bodi mu prijezen spomin!

— Hranilni in posojilni konzorcij I. splošnega uradniškega društva Avstro - Ogrske v Ljubljani ima v soboto, dne 24. marca 1917, točno ob 7. uri zvečer v restavraciji g. Mraka »Pri Starem Rimljanu« v Ljubljani, Rimska cesta svoj redni občni zbor s tem-le dnevnim redom: 1. Poročilo o delovanju I. splošnega uradniškega društva Avstro - Ogrske v letu 1916. 2. Čitanje zapisnika o lanskem rednem zborovanju. 3. Čitanje poročila o reviziji, ki se je na prošnji zak. št. 133 vršila pri konzorciju. 4. Poročilo o poslovanju in računskem sklepu tukajšnjega krajevnega odbora kakor tudi hranilnega in posojilnega konzorcija za leto 1916. 5.

Poročilo nadzorovalnega odseka. 6. Razdelitev poslovnega dobička koncem leta 1916 in dotiranje rezervnega zaklada. 7. Določitev obrestne mere za posojila in hranilne vloge ter odpovedne dobe za slednje. 8. Določba glede plodonosnega nalaganja razpoložljivega denarja. 9. Določitev največjega števila deležev, ki si jih sme pridobiti posamezen združnik. 10. Določitev viška posojil in hranilnih vlog, ki jih sme sprejeti konzorcij. 11. Honoriranje funkcionarjev. 12. Služilni predlogi prodajnikov. 13. Dopolnilne volitve. — V slučaju nesklepnosti vrši se eno uro pozneje istotam za rešitev istega dnevnega reda nov občni zbor, ki bo sklepčen brez ozira na število prisotnih združnikov.

— Volički za uprego se bodo oddajali v petek, dne 23. t. m. ob 10. uri dopoldne v Ljubljani, Cesta v mestni log št. 15. (Pristava Deželne mesta za dobavo klavne živine v Ljubljani).

— Prepovedan čas za sekanje domačega kostanja. Gozdni posestniki in lesni trgovci se opozarjajo, da je vsled ukaza c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko z dne 27. junija 1916, št. 20.589 sekanje domačega kostanja od 1. aprila do 1. oktobra brez izjeme nedopustno in kaznivo.

— Tobak na krušne karte. »Narodni Listy« poročajo, da se bo skušalo omejiti ožir. organizirati prodajo tobaka tako, da bodo smeli trafikanti na krušne izkaznice zabeležiti, ali in koliko tobakni izdelkov je dotični kupec že prejel.

— Podelitev ustanov za invalide. Dve ustanovi za invalide po 75 K 60 v je podelil deželni predsednik za leto 1917. invalidima Ivanu Močiču in iz Straže pri St. Rupertu in Ivanu Gačniku iz Tržišča pri Mokronogu.

— Prvi pomladanski dan se je letos prav slabo obnesel. Namesto solnca nam je prinesel sneg, kakor da smo sredi zime. Kmetstvo pravilo o mučenikih za letos očividno nima veljave.

— Koroške ženske pojdejo delat. Na zadnji seli koroškega vojnega prometnega urada za žito, je dne 10. t. m. predsednik dr. Lemisch poročal, da se namerava uporabiti vse vojaške žene, ki žive brez dela, za obdelovanje polja na Koroškem. S tem se namerava izkoristiti čim več plodnega sveta za pridobivanje nujno potrebnih živil. O enakem sklepu glede Kranjske še nismo čitali.

— Prefrigan sčepar. V nedeljo dopoldne ob 9. je prišel v neko tukajšnje gostilno vojak - črnovojak ter prošil gostilničarko po nemško za dva gostilniška stola, s pretvezo, da se vrši ob pol 10. dopoldne neke ob Ljubljani neka vojaška komisija. Gostilničarka pa res, da postreže gospodom častnikom, da bodo svojo službo lažje sedé opravili, izroči vojak dva stola ter mu še postreže s kosom vrvice, da je stola zvezal in tako lažje nesel. Vojak je rekel, da prinese stole še pred polnočem nazaj, tega še do danes ni storil. Gostilničarki so se tedaj oči odprle in izprevidela je, da je padla rafiniranu v roke. Stovol še do danes nima. Vojak je stole najbrž prodal.

Poročil se je v M. trgovci na Notranjskem, 18. t. m. hotelovec gospod Karel Rolleder, z gđ. Lujzo Korčeto. Čestitamo!

Požar v Hruševju pri Postojni. V petek dopoldne je začelo greti pri Antonu Debevcu v Hruševju. Burja je raznesla požar in v kratkem je gorela vsa gornja vas. Vojasvo je rešilo le nekaj poslopij. Pogorelo je 15 poslopij, cerkev pa ni poškodovana in tudi ponesrečeni ni nihče. Beda med pogorelci je velika.

Sluga in podmaršal. V Celovcu je pri vpkoklenem podmaršalu Rudolfa Krausslerju služboval 30 let stari Pavel Borecky ustrelil svojega gospodarja. Morilec je pobegnil, potem pa se je vrnil v stanovanje in videč, da podmaršal še ni mrtev, je še dvakrat nanj ustrelil. Morilec je nato šel v artiljerijsko vojašnico in se sam javil, da je »svojega starega« ustrelil. Izročili so ga vojaškemu sodišču.

»Ikarus«, fantastična drama v 5 oddelkih z Lili Beck je dosegla večeraj v Kino Idealu popoln uspeh. Igra, režija in izvanredna vsebina dejanja so hvalevredni in je prištevati film prvovrstnim stvarim. Še danes in jutri na sporedu. V petek 23. t. m. veliki nordijski poseben večer z izvrstno dramo: »Na odprtem morju« in trojeansko veseligrro »Smola v ljubezni«. V soboto Alvin Nevss v najboljši njegovi letošnji drami: »Peseem življenja«. Predstave od 4. ure dalje.

Spominjajte se ob odločitvah in najstvarnih danah vaših potreb!

Aprovizacija.

+ Prehranjevalni inšpektorati. V smislu odloka urada za prehrano so ustanovljeni prehranjevalni inšpektorati, in sicer jih je 31. Kranjska spada v deseti inšpekcijski okraj, prehranjevalni inšpektor ima svoj sedež v Ljubljani.

+ Za organe žandarmerije, policije in finančne straže, ki opravljajo vnanjo in povratno nočno službo, je zvišala deželna vlada za dobo kolerarskega meseca dopustno porabo množino obdačenega sladkorja na 1 1/2 kilograma (12/3).

+ Izkaznice za kašo se sedaj več ne izdajajo. Kdaj in kako se bo v prihodnje dobivalo kašo, bo mestni magistrat pravočasno objavil v listih. Nihče naj torej ne hodi po nepotrebnem na magistrat v tem oziru.

+ Oddaja jajc za II. okraj. Mestna aprovizacija oddaja v četrtek proti izkazu krušnih izkaznic št. 4 in 5, v petek popoldne proti izkazu krušnih izkaznic št. 6, 7 in 8 jajca, vsakikrat od 3. do 6. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Cena jajc je 32 vinarjev kos.

+ Oddaja svinjskega mesa za gostilničarje. Zadnji čas se je gostilničarjem zelo skrčila množina goveje in telečjega mesa, ki ga smejo dobivati od mesarjev le na posebne izkaznice. Ta odredba je bila potrebna, da se na ta način omogoči kupovanje mesa na drobno od strani zasebnikov. Kakor kažejo razmere, bo treba v bodoče nakazila za goveje in telečje meso še bolj skržiti.

Da se pa gostilni ne bo v nevarnost spravilo glede obstoja, se bo gledalo na to, da bodo dobile gostilne vsaj razpoložljivo svinjsko meso, kar je bilo dosedaj tudi le težje dosegljivo. Mesarji, ki se pečajo s prodajo svinjskega mesa, so namreč gledali, da svinjsko meso nasole in nekoliko okade ter ga po kar najvišjih cenah prodajo zlasti v Trst in Pulj. Dva špeciialna agenta sta v zadnjem času dejansko pokupila vse zaloge prekanjenega svinjskega mesa ter jih odvedla na jug. Ker mesarji niti gostilničarjem niso hoteli prodajati več svinjskega mesa, bo mestna aprovizacija odpomogla temu s tem, da bo začela sama gostilničarjem oddajati svinjino. Prva prodaja svinjskega mesa za gostilničarje se vrši jutri, v četrtek popoldne ob 3., in sicer iz cerkve sv. Jožefa. Gostilničarji, ki reflektirajo na nakup svinjskega mesa, naj se zglase še jutri dopoldne do 11. v mestni aprovizaciji, Poljanska cesta št. 13/L, kjer se jim bo napravila nakaznica. Ako se bo ta nova vpeljava obnesla, se bo lahko stalno nadaljevala.

+ Oddaja repe za gostilničarje. Mestna aprovizacija ima na razpolago večjo množino sladke repe, ki se oddaja sedaj tudi gostilničarjem. Repe se dobi v Mühleisnovem skladišču vsako popoldne ob 2. do 5. ure, kjer se tudi prevzeto blago plača, 1 kilogram po 24 vinarjev.

+ Pridelovanje krompirja. Vsled piclega pridelka lanske leto je treba posebno pozornost obratiti pridelovanju krompirja in je zlasti s semenskim krompirjem postopati skrajno previdno. Za pridelovanje krompirja v vrtnarskih obratih se pripravijo naslednji način. Krompir se pusti v pesku ali šoti, da vzkali, na to se gomolj previdno razreže, da se odganjki ne pokvarijo in ti koščki s palicami se vsade (pogrubajo) in zagrnejo. Kakor rečeno je ta način pridelovaljv za sadenje krompirja po vrteh, dočim bi morda za kmetijska podjetja bil manj prikladen. — Prizadetim krogom se opisani način pridelavanja krompirja posebno priporoča.

+ Prodaja saharina. Po ministrskem ukazu z dne 12. februarja 1917 je promet s saharinom urejen tako, da bo detajlna prodaja saharina praviloma v rokah lekarnarjev. Finančni minister ima pa pravico poveriti prodajo tudi drugim obrtnikom. Sprito težav in pomanjkanja za sladkor bo saharin tekom vojnega položaja za konsum brezdvomno velikega pomena. Ob nedostajanju sladkorja bode prebivalstvo, ki rabi sladila, živahno poseglo po surrogatu za sladkor. Ureditve detajlne kupčije s saharinom mora torej ustrezati praktičnim potrebam. Konsumentom nikakor ne bo ustrezno, če ostane prodaja na drobno le lekarnarjem. Na Kranjskem je 26 lekarn, od teh 6 v Ljubljani. Hišnji apotek zdravnikov pri tem ne štejemo, so za splošno prodajo tudi neapraktične. Če bi ostala detajlna prodaja saharina pridržana v rokah 26 javnih lekarn, bi s tem prebivalstvu gotovo ne bilo ustreženo, kajti saharin v sedanjih razmerah postane važen konsument predmet in ne predmet, namenjen le gotovim bolnim osebam. Potrebja je torej, da si morejo ljudje saharin nabavljati brez težav. Čas je

predragocen, da bi ljudje morali hoditi cele ure daleč po saharin. Konečno tudi tega ni želiti, da bi se ljudje gnetli in nastavljali tudi še pred lekarnami. Prodaja saharina mora priti torej v roke trgovcem.

+ Prodaja saharina se prične dne 26. marca.

+ Nove najvišje cene za klavno govedo. Kranjska deželna vlada je določila za klavno govedo naslednje nove najvišje cene za kilogram žive teže. I. Voli: I. kakovost 3 K 50 v; II. kakovost 3 K; III. kakovost 2 K 50 vin. 2. Krave: I. kakovost 3 K 10 vin.; II. kakovost 2 K 70 vin.; III. kakovost 2 K 30 vin. 3. Telice in bik: I. kakovost 3 K 30 vin.; II. kakovost 3 K; III. kakovost 2 K 40 vin.; koščena živina 1 K 80 vin.

Rnjizevnost.

— »Slovenski Trgovski Vestnik« ima v št. 3 sledečo vsebino: 1. stališče upravnega sodišča glede dohvatnih pogodb med vojno. (Dalje.) 2. Dr. Fran Mohorič: Dogovor pridržane lastnine. (Dalje.) 3. H. Sevar: Iz blagovnega znanstva. (Dalje.) 4. J. Piščanec: Carinstvo. (Dalje.) 5. Doporna akcija našega društva. 6. Raznoterosti: Prepovedano razsvetljevanje. — Nabava žganih opojnih pijav z Ogrske, iz Bosne in Hercegovine. — Uvedba monopola za umetne sladine. — Bančni tečaj za invalide. — Trgovina in vojna. — Nakazilo plačila pri banki velja kot predplačilo. 7. Društvene vesti. Izkaz društvene posredovalnice.

Razne stvari.

* Nezakonski otroci v Gradcu. Meseca januarja se je rodilo v Gradcu 276 živih otrok, od teh je bilo zakonskih 125, nezakonskih 151.

* Za nemški Schulverein je šlezijski veleposelnik Moric Rohrmann novič daroval 100.000 kron, ki naj se porabi za zlasti za jezikovno mešanje okraje.

* Umrl je v Curihu v Švici ugledni filozof Franc Brentano, brat jako odličnega nacionalnega ekonomista Luja Brentana. Pokojni filozof je bil docent na Dunaju, a ker ni mogel dobiti profesure, ker je bil nekoč katoliški duhovnik, je zapustil svojo domovino in odšel v inozemstvo.

* Vojni dolgovl entente. Od avgusta 1914 so si v Ameriki izposodili: Angleška 8584 milij. dolarjev, Francija 6562 milij., Rusija 1172 milij., Italija 25 milijonov, Kanada 120 milijonov, Kanadske province in mesta 185 milijonov, skupaj 19618 milijonov dolarjev.

* V leti je umrl v Sarajevu od dotni veletržec Leopold Kästenbaum, ki je bil udeležen v družbi z različnimi državnimi, mestnimi in železniškimi uradniki znanih kolosalnih sleparij in tatvin pri aprovizaciji v Sarajevu. Je - li moža zadela kap, ali si je sam končal življenje, še ni dogano.

* Dunajski sanatorij. Dunajski »Abend« je priobčil poročilo, v katerem trdi, da se mude v dunajskih sanatorijih sami zdravi ljudje, ki sicer plačujejo na dan po 50 in več kron, ali zato žive velegospoko, imajo najslajnejšo hrano in žive sploh kar najbolj razkošno. Vsak dan so zvečer sijajne zabave, ki se končajo s hazzardnimi igrami, pri katerih lete po mizah kar stotaki in tisočaki.

* Romunska gnoloba. V Monakovem je izšla pod tem naslovom nemška knjiga, ki jo je spisal neki Herman Kienzel. Doslej smo v vseh nemških listih čitali, da je bil pokojni kralj Karel ne le zvest zaveznik Avstro - Ogrske in Nemčije, nego tudi izredno dober, plemenit in požrtvovalen človek. Herman Kienzel pa proglašja vse to za bajko in pravi, da je znal umrl kralj le eno stvar prav izvrstno — denar služiti.

* Obsojen romunski general. Berlinska »Börsenzeitung« javlja, da je bil romunski general Sotschek, rojen Avstrijanec, obsojen od romunskega vojnega sodišča na pet let ječe, ker ni storil potrebnih odredb v Bukarešti in ker je nepravilno izvrševal povelja ruskega višjega poveljnika v Dobrudži generala Zajancovskega. General Sotschek, pravi omenjeni list, je jako zmogel in je pripadal germanofilski stranki na Romunskem.

* Bančni rop v Pragi. Te dni je bila v Pragi poslana uradnica neke banke na glavno pošto, da dvigne 12.000 K. Uradnica je z dobljenim denarjem šla v svoj zavod, ko jo je v pritličju napadel mlad mož in ji poskusil iztrgati denar. Uradnica pa se je junaško branila in kričala obenem na pomoč, na kar je prihitelo več uradnikov in slug, ki so napadalca prijeli. Aretovanec je priznal, da je na pošti videl, kako je uradnica dvignila denar ter mislil, da ga bo slabotni ženski brez težav iztrgal. Na-

padalec Leon Fried je z Dunaja, je prišel v Prago šele 14 dni pred napadom in je šele 17 let star.

Darila.

Za mestne reveže. Gospa Sofija Dorossullić izročila je povodom smrti svojega sopraga c. in kr. polkovnika v p. Marka Dorossullića mestnemu magistratu za mestne reveže znesek 100 K.

Aprovizacijskemu zakladu za ubožne sloje poklonil je gospod občinski svetovalec, Ferdinand Staudacher povodom smrti njegove matere ga. Ane Staudacher imenovo svojcev znesek 50 K.

Mesto venca na krsto g. veletržca Zdravka Leskovica darovala je ga. Stanka Slavetičeva, sopraga kr. sodnega svetnika v Zagrebu 20 K za vdove in sirote domačega pešpolka Cesarjevi št. 17.

»Domovini« je naklonila trdka Leskovic & Meden v počaščenje spomina umrlega solastnika g. Zdravka Leskovica 200 K. Prisrčna hvala!

Gospod Josip Zidar, trgovec in posestnik v Ljubljani, je daroval znesek 79 K 20 vin., katerega bi imel prejeti kot vojaško nastanitveno pristojbino za prostore v njegovi hiši ob Dunajski cesti št. 31 za mesec februar 1917 v štirih enakih delih vdovam in sirotam padlih ljubljancev, mestnemu ubožnemu zakladu za aprovizacijo mestnih revežev ljubljancev, vojnookrbovalnemu uradu in Rdečemu križu.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »goriške begunce«: France Vuga, nadporočnik - avditor iz boljša 50 K, prigodom popolnega okrevanja njegovega sinčka Zarkota.

Za »ponesrečence v Brežicah«: Ivan Deržič, nadporočnik iz Virparjarja 50 K.

Za »sirote in vdove padlih kranjskih vojakov«: Pavel Smolnikar, int. pri vjet. del. odd. v Jozsefgözfürszi 10 K, iz neke poravnave.

Za »ponesrečence v Krškem okraju«: Ing. Adolf Ehrlich iz Zagreba 100 K.

Za »aprovizacijo mestnih revežev«: C. kr. stavbni nadsvetnik ing. Lev Bloudek 20 K, mesto venca na krsto umrle gospe Ivane Pajnič.

Za »mestne uboge«: Rodbina Jak. Furlanova 20 K, mesto venca na krsto prijatelja Ivana Frischa.

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Franc in Karel Seunig v Ljubljani vsak po 20 K, mesto venca na krsto njih umrlega prijatelja g. Janko Frischa. Skupaj 40 K.

Srčna hvala!

Umri so v Ljubljani:

Dne 16. marca: Ivan Frisch, jermnar, trgovec in posestnik, 51 let, Marijin trg 3. — Simon Karoly, pešec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 17. marca: Ivana Pajnič, vdova finančne straže nadkomisarija, 84 let, Sodna ulica 13. — Ana Staudacher, hišna posestnica, 77 let, Nunska ulica 8. — Marija Jarc, kuharica, 61 let, Resljeva cesta 26. — Kamilo Zorič, rezervni poročnik - računovodja, v Mladiki.

Dne 18. marca: Marija Sušnik, tesarjeva žena, 52 let, Hrenova ulica 5. — Josipina Tauber, zasebnica, 64 let, Dalmatinova ulica 15. — Katari-na Mihelčič, kuharica, 72 let, Breg 16. — Franc Trontelj, črnovojnik, v rezervni vojaški bolnišnici v Ljudskem domu.

Dne 19. marca: Anton Kukec, hiralet, 65 let, Radeckega cesta 9. — Alojzija Prek, hišni tovarniškega kolarija, 3 leta, Tržna ulica 232.

Dne 20. marca: Marija Koren, zasebnica, 79 let, Stari trg 17. — Ivan Thomitz, železniški zdravnik v pokoju, 86 let, Gradišče 11. — Frančiška Bräu, vdova železniškega uradnika, 86 let, Stari trg 6.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentini Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Bolečine v udlih odstranijo vdrgavanja s Fellerjevim rastlinskim esencijam fluidom z zn. Elsa - fluid. Pronikne skozi kožo, odpravi bolečine vzbujajoče »prehladilne strupe«, ker poživi obtok krvi in vzbudi prijeten občutek, kjer smo prej čutili bolest. Predvojne cene. 12 steklenic tega zdravniškega pripravka domačega zdravlila pošlje franko za 6 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg 238, Hrvaško. Teža izbornega vteralnega sredstva ni bilo nadomestiti z drugim in naj bi bilo v vsaki hiši na razpolago. Tudi Fellerjeve milo odvajajoče »Elsa - kroglice«, 6 škatljice 4 K 40 v franko, so dobre. (eb)

Druz posebnega obvestila.

Marija Thomitz roj. Merzel naznanja v svojem in v imenu svojega sina Ivana Thomitza, nadrevidenta c. kr. avstrijskih drž. železnic, c. i. kr. mornariškega komisarja ter v imenu vseh ostalih sorodnikov prežalostno vest o smrti svojega ljubelega, dobrega soproga, ožr. očeta, starega očeta in tasta gospoda

Ivana Thomitza

zdravnik Južne železnice v pok., imetelja zlatnega zaslužnega križca, vojne kolajne, jubilejne kolajne in častne svetinje za 40 letno zvesto službovanje,

kateri je v torek dne 20. marca 1917 po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek dne 22. t. m. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše-zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 21. marca 1917.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala.

Za blage dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom bolezni in smrti moje iskreno ljubljene in mlade soproge

Marije Špec, roj. Ogrin

na Jerenicaštev. 107,

zahvaljujem se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so predrago pokojnico spremlili k večnemu počitku, izrekam najsrčnejšo zahvalo. Zahvaljujem se še posebej osebju Goriške državne železnice za krasni poklonjeni venec.

950

Žalujoči soprog.

Pat hrastovih vinokih SODOV

ca 90 hl, dobrega okusa, dobro ohranjenih, se prodajo. Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Sprejmeta se pomočnik-mehanik

za živalne stroje in dvokolesa ter učenec pri F. Batjel, Ljubljana, Stari trg št. 28. 949

Prodajam dve hiši v Šiški

eno manjšo, druga večjo, poslednja s podzemeljsko kletjo, po jako ugodni ceni.

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »podzemeljska klet 948«.

PRODAJALKA

slov. in nemškega jezika zmožna, izurjena v galanterijski in steklarski stroki, se sprejme takoj v trgovini Ivan Kovačič, Radgona, Štajersko. 956

Odda se takoj lepo opremljena

mesečna soba

s posebnim vhomom.

Več se izve Gradišče št. 13 v gostilni. 945

Slamnate šolne za dom in

slamnate podplate za v čevlje sem začel izdelovati na debelo in jih priporočam, kot nadomestilo za drago usnjeno obutev, posebno za delo v sobah. 235

Poskusite, ne bode vam žal.

Fr. Cerar, tovarna slamninkov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Deklica

6 let stara 951
se odda za svojo.
Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Cela garnitura

zola in štirji fotelji se prodajo. Sv. Jakoba nabrežje šte. 17/L. nadstropje, Ljubljana. 927

Sprejmejo se trije ključavničarski vajenci.

Kdo, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Več tesarjev

se sprejme takoj proti dobremu plačilu, stanovanju in hrani v hiši. Zglasiti se je pri Antonu Steiner, Jeranova ulica šte. 13 v Ljubljani. 907

MODNI SALON Rozi Fabčič

Ljubljana, Rimska cesta šte. 6.

Cenjenim damam priporočam svojo veliko zalogo

najnovejših slamnikov.

V zalogi novi žalni klobuki.

Odprto tudi v opoldanskih urah. — Cene priznane nizke.

Štev. 3737.

954

Razglas za dobavo drv.

Mestni magistrat ljubljanski potrebuje za kurjavo svojih uradnih prostorov in od njega oskrbovanih zavodov kakih 1500 do 2000 m³ zdravih, suhih bukavih in 150 m³ mehkih drv ter sprejema za njih dobavo ob uradnih urah pismene ali ustmene ponudbe

do 15. aprila 1917.

Dobavo drv bo izvršiti do 15. septembra 1917.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 14. marca 1917.

Prodajalka

izučena v špecerijski in manufakturni stroki, ter v glavni tobačni zalogi, išče službe. — Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

SLIVOVKA

32 stopinska po K 880, slivovka 40 stopinska po K 11— liter, dokler je še kaj zaloge. 941

Naročila sprejema upravn. »Slov. Naroda« pod »slivovka 947«.

Mlad trgovski sotrudnik

vojaščine prost, išče službe. Naslov pove upravn. »Slovenskega Naroda« pod »Sotrudnik/925«.

Kuhinjski predpasniki

za ženske od K 5— do 7—, otročki od K 2— do 3—, barhent kakor baržunasti ostanki se razprodajo

Marije Terezije cesta 13 II. nadstropje, vrata 107.

Velika zaloga najmodernejših slamninkov.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fazonah in v veliki izbiri priporočam

IVAN SOKLIČ.

133 Pristal Panama-slamninki od 9 K do 50 K.

Modni salon F. Harborič

ž. Mildner nasled.

Ljubljana, Mestni trg šte. 7.

priporočam svojo veliko zalogo dunajskih modelov

svilnatih in velour slamninkov, kinčanih

in praznih oblik, cvetlic, peres i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Najnižje cene. Dobro blago.

Footavila točno in cenovno.

Bilanca za leto 1916.

Posojilnice v Črnomlju

registrirane zadruge z neomejeno zavezo.

Imetje.

Dolгови.

Tek. št.	Predmet	Z NESEK				Tek. št.	Predmet	Z NESEK			
		K	v	K	v			K	v	K	v
1	Posojila			735.818	16	1	Deleži zadrugnikov			7.536	
2	Zaostale obresti posojil			41.748	22	2	Nevezdignene obresti deležev			4.839	47
3	Naloženi denar	1.158.170	03			3	Hranilne vloge	2.064.679	37		
	Kapitalizovane obresti	33.928	81	1.192.098	84		Kapitalizovane obresti	71.777	24	2.136.456	61
4	Vrednostni papirji	187.675				4	Predplačane obresti posojil za l. 1917			2.780	20
	Nevezdignene obresti vrednostnih papirjev	3.657	75	191.332	75	5	Rezervni zaklad koncem l. 1915	75.979	85		
5	Deleži pri zadrugah			1.320			Vstopnina za l. 1916	15		75.994	85
6	Vrednost hiše po odpisu 0.5%			45.067	08	6	Razno			250	
7	Inventar po odpisu 10%			810	90	7	Cisti dobiček			8.034	81
8	Predplačani davki			424	45						
9	Gotovina koncem l. 1916			27.271	54						
										2.235.891	94
										2.235.891	94

POSJOJILNICA V ČRNOMLJU,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

dne 31. decembra 1916.

Avd. Kuno I. r. ravnatelj.

Ignacij Klinc I. r.

Karl Müller I. r. odbornik.

Alojzij Fabjan I. r.

Z inventarjem in glavnimi knjigami primerjal in v soglasju našel:

Anton Spreitzer I. r. nam. računskega pregledovalca.

Projekti: E 1.310.437—

Izdali: E 1.302.105-00.

Promet: 2.011.002-00.

Prodajam par tisoč kilogramov

lepe sveže

sladke repe.

Kdo, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 8, 10, 12 14 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; »Neril«, barva za lasse in brado od Dr. Drallea po 2 in 4 K, lasne vode in masti Sampoo za umivanje las, šminke in puder poučljivi i. t. d. priporočam

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokalni odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 1 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd. 2130

GONOKTEIN je upeljan na čišči kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstrčil itd.

M. U. dr. H. Stary, specialist za tajne in kužne bolezni v Pragi piše: Z Gonokteinom sem dosegel izvrstne uspehe, ne dela težav v želodcu, niti v ledvicah, v akutnem stanju sem dosegel edino z Gonokteinom hitro pončanje neprijetnih subjektivnih simptomov z vidnim objektivnim poplavljenjem procesa.

M. U. dr. J. Urban, občinski zdravnik v Vel. Chomutici-Obora piše: Z Vašim Gonokteinom dosegel sem uspehe, ki so me popolnoma zadovoljili.

Dobi se po vseh večjih lekarnah. Skatljica K 6—.

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: **Lekarna Trnkozey.** Zagreb: **Lekarna „Salvator“**, B. Mitelbach, Jelačićev trg.

Proizvajal: Farmakološko-kemični laboratorij „HERA“ Praga-Vrbovice 552

Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Priporočamo našim
= gospodinjam =

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

stanovanje

Mirna stranka brez otrok, 1660
v mestu z 1 eventualno 2 sobama in kuhinjo,
za takoj ali majev termin. — Kdor mi preskripi
primerno stanovanje dobi 30 kron nagrade.
Prijazne ponudbe na upravnishvo „Slovenskega
Naroda“ pod „K 30.“ — 873“.

Lepa črna, skoraj nova svilnata obleka

povsem moderno napravljena in modra
svilnata obleka, sta po niski cen
naprodaj. — Povpraša se: Sodna
ulica 5, vrata 5, Ljubljana. 887

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 2.
Ljubljana.

Priporočila za
spomladansko sezijo
svilene klobuke

in čepice
namovejših oblik
za dame in deklice

Popravila se sorejema.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

malo posestvo v najem

na Spod. Štajerskem ali Dolenjskem.
Pismene ponudbe pod „Štajersko/
840“ na upravn. „Slov. Narod.“

HENRIK WEISZ,
Nagysallo, Kom. Bars, Ogrsko.

Ustan. 1910. Postavno protokolirana.
Dobavlja po povzetju spodaj označene čevlje
v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena
dovoljena. S cenikom med vojno ne morem
postreči. Par ženskih čevljev K 35.—, K 40.—
K 45.—, K 50.— in K 55.—, par čevljev za
strapace (bakanče) K 50.—, K 60.— in K 70.—
par moških čevljev K 45.—, K 50.—, K 55.—
in K 60.—. Otroški čevlji vsake velikosti in
zelo poceni. Doza kreme za čevlje 1 krona.

Orehov les : kostanjev les

v deblih v polenih in deblih 96
kupim vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni
J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Baterije!

Baterije, svetilke ter
žarnice vedno v zalogi
pri 610

Vido Bratovž
Ljubljana, Stari trg.

Adrija

fotomanufaktura drogerija,

Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 5.

priporočila velike zaloge
desinfekcijskih preparatov kakor:
Lysol, Lysoform, Kreolin, For-
malin, Formalinove pastilje,
karbolovo kislino, karbolovo apno
itd. itd.

Velika zaloga fotografskih
potrebitin in aparatov.

MILO

dobivate v

špecialni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 28.

Istotam

sveče, kreme za čevlje, toaletna
milo, pralni praški l. t. d.

na debelo in drobno.

Izborna, naravno pristna bela in rudeča VINA

po najnižjih dnevnih cenah dobavlja
posestnik vinskih kletij
HUBERT SPITZ, Klosterneuburg
Feldgasse 44, telef. interurb. 29.

Turdka August Mlakar, Poljanska c. 31, dvorišče,
se priporočila za 955

vsa slikarska dela.

Postrežba točna in solidna. — Cene zmerne.

Baržun

Višek letošnje mode.

Bogata izbira v različnih
kakovostih in barvah.

A. & E. Skabernè

veletrgovina z manufakturnim blagom.

Nov kažipot za bolnike!

Sestavljen sem spis, ki v njem tisočim trpečim kažem
edino možno pot do ozdravljenja. Ta kažipot ne
stane vinarja in ga pošiljem vsakomur, kdor se
čuti bolnega, slabega in obupanega, zastoj. Moj
spis je rezultat 50 letnega študija in preiščanja,
vsebuje celo množico praktičnih izkušenj in do-
kazov odličnih mož znanosti.

Kdor se hoče rešiti

bo sledil mojem pouku, ki je že tisočim pomagal. Naj je na-
stala bolezen vsled skrbi, tuge, prenapora, ali vsled
lahkomiselnosti in nezmernosti,
vsem trpečim, dela nevolnim in neenergičnim pokažem znan-
stveno in **naravno pot** k ozdravljenju živčnih bolezni,
nespanca, delamrznosti, telesne in duševne oslabelosti, trganja
v udih, glavobola, ovir prebave in želodčnih težkoč ter mnogo
drugih bolezni.

Pišite še danes dopisnico in zahtevajte gratis in franco

moj kažipot!

Dopisnice naslovite:

**E. Pasternack, Berlin, N. O., Michael-
kirchplatz 13, Abt. 456.**

Podplati

se ohranijo, če se na nove ali malo po-
nožene čevlje pritrdijo nabitki iz usnja.

Za en par x žeblički cena 282
za otroke za dame in dečke za gospode
26—35 36—42 40—46
K 1.20 K 1.50 K 1.80

Dobe se v zalogi čevljev „PEKO“
PETER KOZINA & Ko., Ljubljana,
Breg, nasproti Sv. Jakoba mostu.

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
naznanja st. p. a. občinstva, da se nabija njegov
cvetlični salon
samo Pod Trančo št. 2
polog Cevljarskega mesta.
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, travov l. t. d.
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Gospodinja mnogo prihrani

ako si sama pripravi nadomestek jedilnega olja iz

morskega Carraghe mahu

ki na ravnih solatah po okusu popolnoma nadomešča na finejšje namizno olje
in je zdravju zelo prikladen, četudi ne vsebuje oljne masčobe.

Zavitek mahu najfinejše vrste za 1 liter nadomestnega olja K 1.30, po
pošti poslan K 1.50, rekomandirana pošiljatev velja 25 v več.

Navodilo za pripravo, ki je popolnoma priprosta in brez stroškov, je pri-
dejana vsakemu zavitku.

Za poskušnjo pošiljam tudi posamezne zavitke proti predplačilu ali pov-
zetju, sicer se pa priporočila več zavitkov zajedno naročiti, da se prihrani nekaj
poštne.

Prodaja:

M. Spenko v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

Poštne naročila in denarne pošiljatev naj se pošiljajo na

Mat. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 3,000.000 kron.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okrog 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti dnevnomu obrestovanju po

4 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira različne dobave in dovoljuje
aprovizacijske kredite.

Priporočila novo ustanovljeni Blagovni oddelek.